

EL QUINZE

de **Público**

Ajedrez,
puzzles y
Catán: el
'boom' de
los juegos
de mesa

P26

El Govern inicia una pequeña desescalada

Ampliación del horario de la restauración y confinamiento comarcal, entre las medidas P14

Menos contratos a personas con discapacidad

La pandemia de covid agrava la discriminación laboral de este colectivo P20

La vuelta al producto de proximidad

El interés por los alimentos de kilómetro 0 se mantiene y nacen nuevas iniciativas P22

Antes
elecciones
que vacunas
Sergi Sol

Periodista

L'Escola del Mar: la República dels infants

Nascuda a la Barceloneta, segueix viva al Guinardó amb una propuesta innovadora P24

“El 14-F va de la via àmplia d'ERC o la via Vox dels partits del 155 donant suport a Illa”

Entrevista a Pere Aragonès
Cap de llista d'ERC

PÀGINA 4

“No puc governar amb ERC; per fer la independència, que no comptin amb mi”

Entrevista a Salvador Illa
Cap de llista del PSC

PÀGINA 6

FOTOS: FRANCESC PERIS

Campaña descafeinada

Los hipotéticos pactos postelectorales marcan una campaña de perfil bajo por las restricciones anticovid

ERC, JxCat y PSC se disputan la victoria, pero no está claro que ninguna alianza logre la mayoría absoluta PÁGINA 2

¿Qué proponen los partidos para la reconstrucción económica?

Digitalización y apuesta por la industria, en los programas P8

“Nova etapa”: crides al diàleg i diferents vies per a la independència

El conflicte entre Catalunya i l'Estat torna a marcar els comicis P10

Focus Elecciones del 14-F

Los hipotéticos pactos marcan una campaña descafeinada

Las propuestas sectoriales pierden peso ante la incertidumbre sobre las potenciales alianzas para formar Govern, con ERC, JxCat y PSC en un triple empate técnico, según las encuestas

EPI y otros materiales de protección preparados para las elecciones del 14 de febrero en la ciudad de Barcelona.

Marc Font
BARCELONA

Sin actos masivos ni las tradicionales visitas a mercados, la campaña para las elecciones al Parlament del próximo día 14 está siendo la más descafeinada de los últimos años. Algo lógico teniendo en cuenta las restricciones impuestas por la pandemia de la covid-19, que implican la omnipresencia de las pantallas y los actos telemáticos, sin el calor humano y el criterio habitual de los mítines políticos. La campaña arrancó horas antes de que el Tribunal Superior de Justicia de Catalunya (TSJC) confirmara la fecha del 14 de febrero, descartando definitivamente la propuesta del Govern de celebrar los comicios el 30 de mayo, que contaba con el apoyo de la mayoría de los grupos parlamentarios, con la excepción del PSC.

Dicho esto, si algo ha llamado la atención durante la primera semana de campaña es que las propuestas programáticas han pasado prácticamente desapercibidas, y que la atención se está centrando casi exclusivamente en las alianzas postelectorales. Y, de momento, no está nada claro que ninguna logre la mayoría absoluta, de manera que el escenario que surja de las urnas puede ser especialmente complicado. ERC, PSC y JxCat se mantienen a muy poca distancia y se disputarán la victoria, aunque esta no les garantice encabezar el Govern. Los socialistas no quieren a independentistas en una hipotética Generalitat presidida

Candidatos y candidatas a las elecciones del 14-F en el debate de TVE.

No está nada claro que ninguna alianza factible logre la mayoría absoluta

Ya es seguro que el 14-F marcará el récord del voto por correo en Catalunya

La Junta Electoral admite que puede haber problemas para constituir las mesas

por Salvador Illa, ERC no se plantea una reedición del tripartito con Comuns y socialistas, y JxCat tiene poco margen más allá de aspirar a repetir un Govern con Esquerra.

Problemas con las mesas

El otro gran tema de estos días es el impacto de la situación epidemiológica en las elecciones, tanto en lo que se refiere a la participación como en la organización de la votación. Por un lado, pese a que en el momento de cerrar esta edición todavía se desconoce la cifra definitiva –el plazo para tramitarlo termina este viernes–, ya es seguro que el 14-F marcará el récord del voto por correo en Catalunya. Según datos facilitados por el Departament d'Acció Exterior –encargado de los procesos electorales–, el martes ya había 183.000 solicitudes de voto por correo, casi el triple que las re-

gistradas en los comicios al Parlament del 21 de diciembre de 2017, y por encima de las 170.000 de las elecciones estatales de 2016, hasta ahora el tope histórico.

En paralelo, también está rompiendo techo el número de personas que piden no formar parte de una mesa electoral. En concreto, lo han solicitado más de 16.000 catalanes, lo que supone el 20% de los ciudadanos asignados al total de las mesas. El dato multiplica lo habitual en otras votaciones. Pese a la insistencia del Govern en que los colegios serán “plenamente seguros”, el miedo al contagio de covid está provocando este efecto, y la Junta Electoral de Barcelona ha admitido que puede haber dificultades para constituir las mesas. “En estas elecciones será un verdadero problema lo que pueda ocurrir de 8 a 9 de la mañana en más de una mesa electoral”, ha

manifestado Santiago García, presidente de la junta electoral de Barcelona.

En declaraciones a varios medios, García ha añadido que en la mayoría de casos la excusa que se da para pedir la exclusión es “enfermedad”, pero según él la realidad es que “la gente tiene miedo”. En este sentido, una de las alternativas que plantea la Junta para solucionar las posibles ausencias es crear una bolsa de voluntarios, para evitar que los primeros en acudir a las urnas tengan que integrarse en las mesas, como prevé la actual normativa electoral. Además, cabe recordar que la recomendación de la Generalitat es que durante las primeras horas acudan a los puntos de votación las personas vulnerables.

Toda esta situación ha vuelto a poner de relieve los problemas de celebrar las elecciones el 14-F, ante una situación epi-

Con el objetivo de evitar las colas, los comicios se celebrarán en más colegios que nunca

A pocos días de pasar por las urnas, se mantiene un elevado número de indecisos

Cs se niega a aplicar un cordón sanitario contra Vox y aceptaría sus votos

demiológica preocupante, pese al descenso de casos de los últimos días, y una enorme presión asistencial, con más de 700 personas en las UCI catalanas, una cifra que no se daba desde la primavera. De hecho, el secretario de Salud Pública de la Generalitat, Josep Maria Argimon, ha insistido en que el 14 de febrero “no era la mejor fecha” para votar.

En el otro lado de la balanza los comicios se celebrarán en más colegios electorales que nunca, con el objetivo de evitar las colas y reducir al mínimo el riesgo de contagio. En la ciudad de Barcelona, por ejemplo, habrá 94 puntos de votación más de los habituales –se llegaría a los 365– y 495 mesas extra. La ampliación responde a la voluntad que el máximo sea de 800 electores por mesa, casi la mitad de los 1.500 habituales. En la práctica, el 37% de los barceloneses votarán en un sitio distinto al común.

El difícil escenario postelectoral

Más allá de los problemas derivados de unas elecciones en tiempos de pandemia, las últimas encuestas mantienen el escenario de una batalla a tres entre ERC, PSC y JxCat para imponerse en las urnas. En la práctica, las tres formaciones se encuentran en empate técnico y todo dependerá tanto del grado de movilización de los votantes –los sondeos sitúan la participación alrededor del 60%, lejos del histórico 79% de 2017– y, sobre todo, de lo que decidan los indecisos, que todavía representan un tercio de los electores. ERC ha perdido la condición de favorito indiscutible que ha tenido durante meses y los sondeos le dan entre 28 y 35 escaños, mientras que el PSC oscila entre los 26 y los 35 diputados, y JxCat se mueve entre los 30 y los 33.

Tanto ERC como el PSC tienen bolsas importantes de voto fronterizo con otras formaciones –entre ellos mismos, y con JxCat, En Comú-Podem y la CUP, en el caso de los republicanos, y con En Comú-Podem

y Cs, por parte socialista–, que pueden decantar la balanza hacia un lado u otro. Ahora bien, quedar en primera posición no tiene porque garantizar la consecución de la presidencia, como ya se vio con Ciudadanos en los anteriores comicios. Illa mantiene que su apuesta es un Govern con En Comú-Podem, que en ningún caso sumará la mayoría absoluta, a la vez que descarta gobernar con ERC, como se puede leer en la entrevista que publicamos en estas páginas. El vicepresidente y cabeza de lista de Esquerra, Pere Aragonès, rechaza a su vez cualquier pacto que incluya al PSC, de modo que el tripartito “progresista” solo tiene En Comú-Podem como defensor.

ERC quiere un pacto que vaya más allá del actual Govern e incluya a la CUP y los comuns, algo que estos últimos vetan por la presencia de los postconvergentes, mientras que los anticapitalistas ya muestran que vivirán tensiones internas si tienen que debatir sobre si entrar en el futuro Ejecutivo, o simplemente apoyarlo. JxCat y ERC, tras la tregua de unos primeros momentos de campaña marcados por el “todos contra Illa”, ya han empezado a atacarse por sus diferencias estratégicas, la vía de acumulación de fuerzas de los de Aragón versus la vía exprés –que suena a independentismo mágico– que vuelve a prometer Junts.

Por lo que se refiere al resto, solo PP y Cs se niegan a un aplicar un cordón sanitario contra la ultraderecha de Vox y aceptarían sus votos para impedir un gobierno independentista. Casualmente, las tres formaciones de la derecha española coinciden en proponer una reforma fiscal neoliberal con bajadas de impuestos –como la práctica supresión del de sucesiones– que comparte un PDeCAT al que las encuestas no dan representación. En el otro extremo, la CUP y En Comú-Podem quieren aumentar la presión fiscal a las rentas altas, algo que parcialmente comparte ERC, para lograr recursos y financiar medidas como una renta básica universal (CUP) o una renta covid (comuns).

Una mesa en las elecciones de 2019.

Focus Entrevista als candidats i candidates: Pere Aragonès

“Una presidència d'ERC és l'únic canvi que pot haver-hi en aquestes eleccions”

Pere Aragonès

Cap de llista d'ERC

El candidat d'Esquerra a la presidència, Pere Aragonès, defensa un Govern ampli de coalició liderat pels republicans, de forces sobiranistes i de progrés, i carrega durament contra el candidat del PSC, Salvador Illa

Ferran Espada
BARCELONA

Pere Aragonès i Garcia (Pineda de Mar, 1982) pot ser el primer president d'ERC des de la República si es compleixen la majoria de les enquestes. Amb un perfil pragmàtic i de gestió, que ha desenvolupat com a vicepresident del Govern, però de convicció independentista des de jove, l'actual coordinador nacional d'Esquerra Republicana de Catalunya proposa un gran Govern de concentració de les forces que defensen l'autodeterminació i l'amnistia, i que afronti la greu crisi provocada per la pandèmia del coronavirus des de polítiques d'esquerres.

Com han estat aquests mesos al capdavant del Govern com a vicepresident amb funcions de president?

Ha estat extremadament complex. El més dur ha estat haver d'afrontar la segona i la tercera onada de la pandèmia en aquesta situació de provisionalitat. En un moment en què, a més, l'Estat se n'ha rentat les mans, s'ha apartat i ha deixat a la intempèrie el Govern de Catalunya per fer front a la situació sanitària i als efectes econòmics i socials. Però la nostra feina és assumir les responsabilitats quan toca, i evidentment no en va ni passar pel cap defugir-les i marxar del Govern per interès electoral, com ha fet el PSC en la persona de Salvador Illa deixant el ministeri de Sanitat. Hem activat més de 2.800 milions d'euros entre préstecs i avalls, a més de les ajudes directes als sectors i persones afectades.

Esquerra Republicana surt com a favorit. El preocupa un excés d'expectatives que no es compleixin?

Estic convençut que guanyarem i que aquest partit amb 90 anys d'història de compromís amb el país i sense un sol cas de corrupció obtindrà la confiança de la ciutadania el 14 de febrer. Després de 40 anys d'alternança de presidents convergents i socialistes, o postconvergents i semisocialistes, al capdavant de la Generalitat, ara és el moment d'Esquerra Republicana. És l'únic canvi real que hi pot haver en aquestes eleccions.

Quin tipus de Govern creu que tindrà Catalunya després d'aquestes eleccions?

Hi ha dues opcions. O la via Vox, que són els partits del 155 donant suport a Salvador Illa i el PSC, o la via àmplia que representa Esquerra Republicana. El nostre objectiu és presidir la Generalitat de Catalunya agrupant totes les forces que defensem el dret a l'autodeterminació, l'amnistia i la reconstrucció en clau econòmica i social. Estic convençut que aquest és el Govern que els ciutadans decidiran el 14 de febrer.

Ha situat clarament el PSC i Salvador Illa com el seu principal adversari. Per què? Perquè representem els dos models antagònics de país. En aquestes eleccions hi ha dos candidats de cara a la presidència. Salvador Illa és el candidat del PSC, però també ho és de Ciutadans, del PP, de Vox, de la Moncloa, del 155, i ha deixat molt clar el que vol fer. Ha començat atacant els mitjans de comunicació públics catalans, o dient que Catalunya s'ha de construir des de Madrid. No sé què serà el següent. No m'estranyaria que fos atacar la immersió lingüística, venint d'aquest Salvador Illa que és la Inés Arrimadas del 2021. Segueix el mateix patró, perquè el PSC ha decidit anar a buscar el vot espanyolista. Nosaltres som tot el contrari. Volem agrupar tot el vot progressista, independentista i sobiranista entorn d'un Govern liderat per ERC. Perquè la pròxima no serà una legislatura en què el país s'hagi de rendir, ni en què hagi de renunciar a les esperances i les il·lusions. Ha de ser una legislatura per avançar. I per això, l'autodeterminació i l'amnistia són absolutament imprescindibles. Podem generar un ampli consens entorn d'això, però només passarà si jo soc president de la Generalitat.

Però vostè veu factible posar d'acord JxCat, els comuns o la CUP? No hi ha molts vetos creuats?

No ho dic això com una idea de campanya. Allò que ja hem fet en dues grans ciutats del país, com Lleida i Tarragona, ara ho farem a la Generalitat de Catalunya. Fixí's que hi ha molts vetos entre ells, però el veto a Esquerra no l'ha plantejat ningú.

Què ha canviat els últims deu anys perquè ara sigui tan impossible un tripartit, si en van fer dos amb Maragall i amb Montilla a la presidència?

Ha canviat el país. I aquells del PSC que durant l'etapa de la presidència de Pasqual Maragall van defensar i pressionar per un avenç clar en l'autogovern, avui estan a Esquerra. En aquests anys hi ha hagut l'1 d'octubre, el 9-N, una gran mobilització de país a favor del dret a l'autodeterminació i a favor de la independència. Hi ha hagut empresonament i exili. Salvador Illa pretén que ens n'oblidem, quan diu que girem full. Doncs jo no estic disposat a oblidar. És evident que el conflicte polític s'ha de resoldre.

I això com es fa?

L'única manera de resoldre el conflicte polític és democràticament. Amb un referèndum d'autodeterminació.

Però, si vostè és president, què pensa fer per aconseguir del Govern espanyol l'amnistia i l'autodeterminació?

Expressar amb tota la força aquest ampli consens. Ho farem al Parlament. La meva investidura com a president, en el marc d'aquest Govern ampli que persegui, ja ha de significar el compromís inequívoc en favor de l'autodeterminació i l'amnistia. La proposta que farem per forçar l'Estat mitjançant la taula de negociació o qualsevol altre instrument no serà d'un president ni d'un Govern, ni d'una majoria parlamentària. Serà una proposta de país. El 2017 es va crear el Pacte Nacional pel Referèndum, que agrupava centenars d'entitats i institucions de tots els sectors. Les convocaré per consensuar una posició comuna a favor del dret a decidir i de la llibertat dels presos i exiliats, és a dir, del referèndum i de l'amnistia.

Quin paper creu que pot tenir la taula de negociació en la resolució del conflicte entre Catalunya i l'Estat?

Tindrà el paper que nosaltres ens guanyem com a ciutadania. I només ha estat possible avançar en el reconeixement del conflicte polític i a posar les bases per poder-ne parlar quan Esquerra ha guanyat. Quan Esquerra guanya, com va passar el 10 de novembre, el país avança i l'Estat s'ha hagut de moure. El 14 de febrer cal que ERC torni a guanyar per posar en aquesta taula les dues reivindicacions de l'amnistia i l'autodeterminació com a via per accedir a la independència. És evident que qui millor pot defensar aquesta posició és un Govern liderat per ERC, i no un Govern del 155 com el que persegueix Salvador Illa.

Els retrets de JxCat a la campanya són constants. Els acusen de portar el procés per la independència a la via morta.

És una mica contradictori dir que ets el de la unitat si la campanya la bases a criticar l'independentista del costat. Jo no hi perdré ni un segon. L'independentista que tinc al costat, encara que sigui d'una ideologia diferent, no és el meu adversari, sempre és el meu aliat.

Esquerra Republicana ha accentuat el perfil d'esquerres? Proposen expulsar les empreses de l'Ibex-35 dels serveis públics a les persones o la gratuïtat de l'ensenyament de 0 a 3 anys.

Esquerra està on ha estat sempre. En defensa de l'escola, del treball i de les cures. La proposta sobre l'ensenyament de 0 a 3 no surt del no-res. Deu anys després que el Govern dels millors va retallar l'aportació de la Generalitat a les escoles bressol, en el darrer any ja l'hem recuperada. I volem continuar fent-ho amb molta més intensitat fins a arribar a la gratuïtat al llarg de la pròxima legislatura. Aquesta és una proposta de valor pedagògic per als infants, però també feta des d'una visió feminista.

"Les opcions són o la via àmplia d'Esquerra o la via de Vox, que donarà suport a Illa"

"Volem agrupar tot el vot progressista, independentista i sobiranista"

"Cal blindar els increments de recursos que hi ha hagut a la sanitat per la covid"

després de les pròximes eleccions al Parlament de Catalunya?

En primer lloc la reconstrucció econòmica, social i emocional de la Catalunya postcovid, i hem de fer front als mesos de pandèmia que ens queden al davant donant suport als sectors afectats, enfortint els sectors públics i afrontant la reconstrucció en clau de reindustrialització verda del país. En segon lloc cal abordar la resolució del conflicte polític amb l'Estat. I crec que tenim les condicions per fer-ho amb més força que mai, perquè podem assolir una àmplia majoria al Parlament de les forces polítiques que defensem l'amnistia i l'autodeterminació. Però l'única que pot posar d'acord totes aquestes forces és Esquerra des de la presidència de la Generalitat.

Com es concreta això?

En l'àmbit sanitari, hem de blindar i consolidar els increments de recursos que hi ha hagut a la sanitat. S'han incorporat com a extraordinaris per la covid, però els volem permanents. Són 12.500 professionals de l'àmbit de la salut que encara han de créixer més. En l'àmbit econòmic, cal continuar reproduint l'esquema trimestral d'ajuts mentre sigui necessari. En el primer trimestre suposen més de 600 milions d'euros. També cal enfortir els serveis públics. I la reconstrucció que es farà gràcies als fons europeus ha de ser dirigida des de Catalunya. Cal una transformació per aconseguir una economia productiva que sigui prou forta, prou innovadora, prou oberta al món i prou distribuïda arreu del país perquè puguem competir en qualitat i no en salari baixos, com ha estat el model dels darrers 40 anys.

FRANCESC PERIS

Focus Entrevista als candidats i candidates: Salvador Illa

“No puc governar amb ERC; per fer la independència que no comptin amb mi”

Salvador Illa

Cap de llista del PSC

L'exministre de Sanitat considera que Catalunya ha perdut una dècada, situa la “derrota” del coronavirus i la reactivació econòmica com a prioritats del pròxim Executiu i no concreta com resoldre el conflicte polític, més enllà d’apel·lar al diàleg

Maria Rubio / Marc Font
BARCELONA

Després del sorprenent canvi de candidat, el PSC afronta les eleccions al Parlament de Catalunya del 14 de febrer amb l’aspiració de ser la primera força, un objectiu que no s’havia pogut ni plantejar la darrera dècada. De moment, les enquestes avalen el relleu de Miquel Iceta per l’exministre de Sanitat **Salvador Illa**, que aspira a presidir un Govern de la Generalitat sense la presència de cap formació independentista i amb tres prioritats molt clares: “Derrotar el virus, reactivació de l’economia i no deixar ningú enrere”.

Manté que el 70% de la població de l'Estat estarà vacunada a l'estiu. És un escenari realista tenint en compte els retards en l'entrega de les dosis?

Tenir el 70% de la població vacunada a l'estiu és un objectiu que es podrà assolir si no passa cap desgràcia, imprevist o causa de força major. Es va dir que la gent no es voldria vacunar, però avui estem veient que hi ha un índex molt baix de rebuig a les vacunes. Des d'Europa vam comprar un ventall de set vacunes; segur que arribaran les dosis, i tindrem l’ocasió de tenir un 70% de població vacunada a l'estiu, tot i que és un procés complex, que pot tenir alts i baixos.

Què creu que s’ha fet malament en la gestió de la pandèmia del coronavirus?

He reconegut que hem comès errors. Ningú estava preparat per a una pandèmia com la que hem patit, i l’hem gestionat més o menys igual que els països del nostre entorn, que comparteixen pòsit cultural, valors socials i polítics. Evidentment, amb la informació que tenim avui hauríem actuat de forma diferent. Hem anat prenent les decisions amb sentit comú i prudència, respectant el que ens deia la ciència, i hem anat aprenent a mesura que anàvem sabent més coses.

Ha denunciat les retallades en la sanitat pública. Reforçar-la serà prioritari si arriba a la Generalitat?

Sí. S’ha demostrat que va ser un error la reacció d’Europa a l’anterior crisi, basada en polítiques d’austeritat i a rebaixar la despesa. Era una mena de campi qui pugui. Soc partidari de mirar endavant i d’aprendre de les coses. Europa ho ha fet, perquè la sortida que s’ofereix ara és completament diferent, amb polítiques expansives, el Pla Marshall europeu, i amb una acció sense precedents que s’ha desplegat des del Govern d’Espanya, amb un escut social, els crèdits ICO... El sistema sanitari universal i gratuït s’ha de reforçar. Empènyer-lo a

una renovació tecnològica, potenciar l'atenció primària, reforçar els serveis de salut pública... La prioritat primera del meu Govern serà combatre el virus i, evidentment, reforçar l'àmbit sanitari.

Els darrers mesos els governs autonòmics han guanyat pes en la gestió de la pandèmia. Com valora la feina de la Generalitat?

Hem tingut un mecanisme de cogovernança a través del Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut, on hi ha representats el Ministeri de Sanitat i les comunitats autònombes. Ens hem reunit cada setmana i hem fet tasques de coordinació. Hem proporcionat més instruments a les autonomies, de finançament, tecnològics i, finalment, jurídics, per tenir eines i possibilitats d'actuació extraordinàries. Com a ministre he tingut sempre una relació molt fluida amb els representants autonòmics, hi ha hagut algunes discrepàncies que hem resolt, i he recolzat quasi totes les mesures que han pres. En una pandèmia el que s'ha de fer és treballar plegats; si s'han de discutir coses, discutir-les, però no intentar treure'n rèdit polític fent debats que són improcedents. Amb la Generalitat hi he tingut una bona relació, han fet les coses tan bé com han pogut. En algunes coses potser les hauria fet d'una manera diferent. Però no entraré en això.

Per què creu que vostè té més opcions de guanyar les eleccions que no pas Miquel Iceta?

No crec que tingui res que el Miquel [Iceta] no tingui. Soc amic i admirador seu. No tenia pas pensat postular-me com a candidat, i si ho he fet és perquè m'ho ha demanat Miquel Iceta i perquè el president [Pedro] Sánchez va dir que no hi tenia cap problema, i que provem-ho, perquè Catalunya necessita també un combat ideològic potent i que intentem assolir la presidència. S'han donat les circumstàncies que s'han donat, m'ha tocat tenir una certa rellevància pública gestionant una pandèmia excepcional que no estava prevista, i Miquel Iceta em va dir que hi havia un moment propici que no podíem desaprofitar. I, com sempre he fet quan el meu partit em demana una cosa, he dit que endavant.

Quin tipus de govern preveu que tindrà Catalunya després de les eleccions?

Jo estic treballant i estic fent una proposta perquè tingui un govern que passi pàgina a deu anys de decadència, i que sigui un govern de retrobament per als catalans amb tres prioritats molt concretes: protecció de la salut i, per tant, concentrar-se a derrotar el virus, reactivació de l'economia i no deixar ningú enrere.

La seva preferència és governar amb En Comú Podem, però els números no surten i necessitarà altres suports. Descarta governar amb ERC?

Sí, perquè té un projecte independentista que no comparteixo. Torno a Catalunya per guanyar les eleccions, i si ho faig em presentaré a la investidura i intentaré fer govern, no faré com altres que han marxat. La fórmula que proposo ja funciona a Espanya, amb un Govern sense majoria absoluta. És important fer govern, però sobretot saber per què el fas. I per fer la independència de Catalunya, que no comptin amb mi. Per tant, no puc fer un govern amb ERC, i em sembla que no tenen pas previst formar-ne un amb mi.

Un escenari possible és que el PSC sigui la força més votada i hi hagi majoria independentista al Parlament.

Si passa això seria una mala notícia per a Catalunya. Ja hem vist on hem arribat amb un Parlament amb majoria independentista. Portem deu anys perduts intentant solucions que signifiquen que una meitat de Catalunya s'imposa sobre l'altra. La majoria independentista no ha funcionat, ha portat a una legislatura perduda, i no ho dic jo, ho diuen ells mateixos! Per això crec que hi ha una majoria àmplia de catalans que no són socialistes però que diuen que aquest cop ens votaran perquè volen que es passi pàgina. La meva candidatura vol mirar endavant i buscar un retrobament dels catalans. I ara ocupem-nos de tres coses: derrotar el virus, reactivar l'economia i garantir que ningú quedí enrere. Si no, ens tornarà a passar el que ja ens ha passat. El 2017 es decidia la seu de l'Agència Europea del Medicament, l'EMA, perquè sortia del Regne Unit, i no va venir a Barcelona perquè aquí no hi havia estabilitat. Vostè defensi el que cregui, però no trenqui el marc

de convivència. Què prenen? Que marxi la meitat de la gent que viu a Catalunya? Que una meitat s'imposi sobre l'altra? Això no és possible. Per tant, anem a buscar aquesta àmplia majoria pel retrobament.

Quin paper creu que pot tenir la taula de negociació en la resolució del conflicte polític?

La situació que tenim a Catalunya s'ha de resoldre amb la política, i la política té com a instrument el diàleg. El Govern d'Espanya ha estat sempre disposat a dialogar, a seure i parlar de tot i amb tothom; això sí, respectant sempre el marc de convivència que ens hem donat en l'Estat de dret. Per tant, no concebo que puguem solucionar els problemes si no és a través del diàleg.

Però més enllà de parlar de diàleg i retrobament, té alguna proposta concreta?

El diàleg amb tots i tothom. Dialogar significa reconèixer l'altre. I hem de començar per allò que ara és prioritari, que és derrotar el virus, reactivar l'economia i garantir que ningú es quedí enrere. Equivocar les prioritats és ensorzar el país i condemnar-lo a deu anys més perduts.

Plantejarà una millora de l'autogovern o un nou finançament?

És obvi que Catalunya necessita més recursos, hi estic d'acord. Ara, per reclamar el primer que s'ha de fer és seure a la taula a discutir-ho, i no ho hem fet. Des del 2014 ens hem negat fins i tot a enviar representants perquè puguin analitzar i diagnosticar. Hi ha molta feina a fer i la primera urgència que hi ha són els fons europeus. S'han de presentar projectes sòlids i s'han d'anar a defensar, i veig el Govern molt despistat. No he vist un full de ruta clar del Govern català en aquest sentit. Cal més finançament i veig una bona predisposició

del Govern d'Espanya a abordar-lo. I hi veig aliats possibles, com el president valencià, que ha posat damunt la taula propostes molt concretes. Però aquí això no ho volem fer perquè no ens interessa. Doncs a alguns sí que ens interessa per aconseguir coses concretes que milloraran la vida dels ciutadans de Catalunya.

Per encetar una nova etapa, veuria positiu que els presos independentistes quedessin en llibertat? Veuria amb bons ulls l'indult?

Aquí el que s'ha de fer és respectar l'Estat de dret. Si ho haguéssim fet, no hauríem arribat on hem arribat. Jo estic a favor del que dictamini la justícia i en contra de la venjança.

Per on ha de passar la reconstrucció econòmica a Catalunya?

No són fons per fer el que vulguem; hi ha unes regles del joc. Es diu pla de transformació, recuperació i resiliència, i va adreçat a dos eixos: la transformació de l'economia en la direcció de fer-la més sostenible i respectuosa amb el medi ambient, i la digitalització. En el cas de Catalunya hi ha tres àmbits clars: la salut, que requereix una digitalització, una millora tecnològica i una inversió important en recursos; el sector de l'automoció, que s'ha de descarbonitzar, s'ha d'invertir en fàbriques de bateries i treballar amb la indústria dels components per reconvertir-la; i el sector agroalimentari, tant en el vessant primari, de producció d'aliments, com en els vessants de transformació i distribució.

Ha anunciat que, si és president, el vicepresident econòmic serà Maurici Lucena. Repeteix l'esquema del Govern espanyol de posar una persona liberal, ben connectada amb els grans poders econòmics, al capdavant de l'àrea?

Maurici Lucena és militant del PSC, que és socialdemòcrata i no liberal.

Ell mateix es defineix com a liberal.

Ell és militant del partit, que no és liberal. És una persona amb molt rigor, a qui coneix bé. Té dues coses que necessitem molt a Catalunya: credibilitat i rigor. Vull fer polítiques progressistes, socialdemòcrates i transformadores, però des de la credibilitat i el rigor. Hem d'administrar fons que ens venen d'Europa, i no ens deixaran fer-ho si no ho fem des de la credibilitat i el rigor. I jo que vinc del món municipal, he après que dos i dos fan quatre i que la millor manera de transformar els municipis és fer les coses progressivament, ben fetes, no fent dèficits, tenir una política d'ingressos raonable i inspirant confiança. I per això crec que Maurici Lucena és la persona adequada.

"Tindrem el 70% de població vacunada a l'estiu, tot i que és un procés complex"

"Equivocar les prioritats és ensorzar el país i condemnar-lo a deu anys més perduts"

Sobre els indults:
"Estic a favor del que dictamini la justícia i en contra de la venjança"

FRANCESC PERIS

Focus Análisis de los programas electorales: propuestas económicas

¿Qué proponen los partidos para la reconstrucción económica?

Con una tasa de paro del 13,9%, las formaciones políticas se comprometen a abordar los estragos de la crisis, apostando por la recuperación de la industria y por una economía verde y digital

Una protesta de trabajadores de Girbau, en Vic, contra los despidos.

David Rodríguez
BARCELONA

Catalunya cerró el año 2020, el primero de la pandemia de covid-19, con 538.000 parados, lo que representa un 13,9% de la población activa, según los datos de la Encuesta de Población Activa (EPA). A esta cifra hay que añadir los 172.000 que se hallan inmersos en un expediente de regulación temporal de empleo (ERTE). Con este escenario, el reto inminente de los partidos que se presentan a las elecciones al Parlament parece claro: reconstruir los destrozos que la covid-19 ha dejado en la economía y evitar que estos se cronifiquen en el ámbito social.

Aunque las recetas económicas varían en función de la ideología de cada formación, todas coinciden en un denominador común: reimpulsar la industria y apostar por una producción verde y digitalizada. A continuación, repasamos las propuestas de los ocho partidos con representación parlamentaria.

Junts per Catalunya

Como medida inmediata para afrontar la crisis pandémica, el partido liderado por Carles Puigdemont plantea un plan de choque para mantener el empleo y luchar contra las necesidades sociales derivadas de la pandemia. Apuesta por crear el Banc Nacional de Catalunya y seguir potenciando la Agencia Tributaria catalana.

Una protesta reciente de la Marea Pensionista en Barcelona.

Superávit de 728 millones de euros

Hasta el mes de noviembre del año pasado, Catalunya generó un superávit de 728 millones de euros, una cifra que supone el 0,34% del producto interior bruto (PIB). Los datos del Ministerio de Hacienda muestran que hace un año el valor estaba casi un 50% por debajo, ya que se situó en los 386 millones de euros –un 0,16% del PIB-. Hacienda justifica la estadística positiva en el caso de las autonomías por las medidas para garantizar los recursos económicos por la pandemia. El impacto de estas iniciativas sobre las cuentas públicas en Catalunya ha sido de 1.375 millones de euros. En el total estatal, el importe supera los 7.000 millones.

Esquerra Republicana

Pasar de la economía del volumen a la del valor. Este es el objetivo de los republicanos, que apuestan por un sistema que busque rendimientos sólidos y sostenibles, que generen más estabilidad. Para lograrlo, ERC se centra en sectores económicos emergentes, como la biotecnología, el ámbito digital, la industria de la movilidad y la economía circular. La previsión es crear un ecosistema emprendedor y competitivo a 10 años vista a través de la reconversión.

Partit dels Socialistes

Durante los seis primeros meses de gobierno, el PSC se compromete, a través de un acuerdo con los agentes económicos y el mundo local, a impulsar una Agenda por el Buen Trabajo y las nuevas oportunidades como salida a la crisis de la covid-19. Para mejorar la ocupación, los socialistas catalanes garantizan el fomento y la protección de la economía social y solidaria. Asimismo, se comprometen a promover un plan de

ERC apuesta por sectores emergentes, como la biotecnología o la economía circular

El PSC se compromete a promover un plan de promoción de los empleos verdes

La propuesta estrella de la CUP es establecer una renta básica universal de 735 euros mensuales

desarrollo. En paralelo, En Comú-Podem planea una ley para garantizar el derecho a un trabajo digno. Para ejecutarla, detalla que sustituirá la norma actual por otra que impulse un marco de relaciones laborales y un sistema garantista del trabajo digno.

Candidatura d'Unitat Popular

Garantizar un ingreso mínimo del 60% de la renta media de la población. La medida, que supondría unos 735 euros mensuales por adulto, es una de las propuestas de la CUP. Para financiarla, precisa de la modificación del IRPF, que gravaría más a las rentas más elevadas, pero beneficiaría a la mayoría de la población. De hecho, los anticapitalistas consideran que, con la iniciativa, un 80% de los trabajadores verían incrementados sus ingresos. También plantean una renta máxima, para gravar con el 100% determinado nivel de fortuna.

Partit Popular

Los populares plantean poner en marcha una línea de préstamos y avales, a través del Institut Català de Finances, de menos de 100.000 euros, para microempresas y autónomos a tipos de interés 0 y hasta 10 años de retorno para garantizar la liquidez de las actividades. Con el objetivo de apoyar a las empresas, el PPC quiere incrementar en 10 millones de euros las ayudas a la internacionalización. Ahora, asegura, la Generalitat solo destina 18 millones.

Partit Demócrata

Para afrontar la recuperación, una de las claves es la gestión de los fondos europeos Next Generation. En este contexto, el PDeCAT reivindica que la distribución de estos incorpore una reserva relevante para las pymes y que la Generalitat participe en la selección de los proyectos. Cree que para financiar la recuperación en los diferentes sectores es necesario que el Govern negocie un nuevo sistema de financiación.

promoción de los empleos verdes. Este se pactaría con empresarios y sindicatos.

Ciutadans

La formación de derechas, que culpa al Procés de la marcha de más de 7.000 empresas de Catalunya, propone un plan contra la precariedad, basado en el trabajo de calidad, la vivienda asequible y el apoyo a las empresas y los autónomos. Para garantizar la igualdad de oportunidades, Cs plantea un pacto contra la despoblación para asentar la justicia social. En las pensiones, promete presionar al Gobierno español para recuperar el consenso alcanzado con el Pacto de Toledo.

Catalunya en Comú-Podem

Para superar la presión de los mercados financieros, los comuns plantean la creación de una banca pública desde la que se impulsen líneas de créditos especiales para pymes, emprendedores, entidades sociales y proyectos de investigación, innovación y

La gestión de los impuestos resurge en campaña

La bajada de los tributos, el despliegue de una Agencia Tributaria o gravar las rentas altas, algunas de las medidas fiscales

**D.R.
BARCELONA**

Cada campaña resucita el debate sobre la gestión fiscal y la conveniencia de subir los impuestos. En caso de que se concrete, la duda está en dónde colocar el límite para aplicarla. Para las elecciones al Parlament del 14-F, las iniciativas son diversas, pero todas abordan modificaciones fiscales.

Cs apuesta por reducir la burocracia y bajar los impuestos. La fórmula de la formación neoliberal implica suprimir el Impuesto de Sucesiones, como ha hecho en otras comunidades autónomas donde gobierna, y combatir el fraude fiscal y la corrupción para evitar los incrementos impositivos.

En cambio, Junts per Catalunya aboga por moderar la fiscalidad del trabajador, beneficiar a pymes y autónomos y profundizar en la tributación ambiental. En relación al tema salarial, ofrece la concertación con los agentes sociales y económicos para incrementar el salario mínimo interprofesional por encima de los 1.200 euros mensuales. ERC, socio de gobierno de JxCat, apela a la soberanía fiscal. Más allá del sempiterno debate sobre si subir o bajar los impuestos, los republicanos plantean desplegar una Agencia Tributaria de Catalunya con capacidad propia para gestionar tributos.

En el caso del PSC, la propuesta se centra en cambiar determinadas partidas. Así, los socialistas quieren profundizar en la modificación del Impuesto de Sucesiones y el de Patrimonio, recuperando el impuesto sobre los depósitos bancarios. Mien-

tras, En Comú-Podem se concentra en el IPRF para introducir un tipo marginal del 50% para rentas superiores a los 100.000 euros anuales. La acción forma parte del objetivo de implantar un sistema fiscal más equitativo. En la misma línea, la CUP quiere impulsar una reforma fiscal progresiva, que grava las rentas del capital y penalice a quién más tenga.

El Partit Popular proyecta una reforma fiscal que pregoná la bajada de impuestos. Una rebaja de la escala autonómica del IRPF, bonificar al 99% el Impuesto de Sucesiones y derogar algunos de los impuestos del actual Govern son algunas de sus opciones. El Impuesto de Sucesiones también es el caballo de batalla del PDeCAT, que sugiere una bonificación del 99% y recoge la supresión del Impuesto sobre el Patrimonio. Para mejorar la competitividad, promete eliminar el impuesto que grava las actividades de extensión de cable telemático.

La Agència Tributària de Catalunya.

Cs, PP y PDeCAT coinciden en bonificar o suprimir el Impuesto de Sucesiones

Los comuns quieren un tipo marginal del 50% en el IRPF para rentas de 100.000 €

Focus Anàlisi dels programes electorals: la qüestió territorial

“Nova etapa”: crides al diàleg i diferents vies per a la independència

Partits independentistes i unionistes dediquen un espai considerable a la qüestió territorial i el conflicte polític entre Catalunya i l'Estat

Àngel Ferrero
BARCELONA

La crisi sanitària ha eclipsat la qüestió nacional? Tot i que la reconstrucció econòmica sembla dominar-ho tot, el conflicte polític està lluny d'haver-se resolt, i ocupa un espai important als programes. Aquestes són les propostes destacades.

Junts per Catalunya

Dilluns Junts va fer públic un document amb les “50 primeres mesures principals per a un govern fort i eficient”. La proposta que més repercussió ha tingut és la de “solicitar la intervenció dels organismes europeus per assolir un referèndum acordat i vinculant” si les formacions independentistes obtenen més del 50% dels vots. Els juntistes també es proposen “aconseguir una llei d'amnistia” com a “punt inicial en la resolució del conflicte polític de Catalunya amb l'Estat basat en l'exercici del dret d'autodeterminació de la nació catalana”.

Esquerra Republicana

Els republicans consideren “inevitables” la independència i la proclamació d'una república “en el marc de la Unió Europea i amb el compromís per la governança global”. Però per fer-ho cal “ser més” i preparar-se “encara millor”, i per això es comprometen a “forçar l'Estat espanyol a acceptar el dret a l'autodeterminació i l'amnistia com a úniques vies per resoldre el conflicte

El llaç groc penjat al pati dels tarongers del Palau de la Generalitat, el juny del 2019.

Tarragonins i tarragonines concentrats a la Rambla Nova, durant la Diada del 2020.

Catalunya al món, en els programes

La projecció internacional de Catalunya també queda recollida als programes electorals dels diferents partits. Amb propostes, però, diametralment oposades. Així, el PSC i Catalunya En Comú-Podem demanen reorientar el Departament d'Acció Exterior, les delegacions del Govern i el Diplocat, i en el cas dels socialistes, adaptar-los a l'Estratègia Exterior de Madrid. Els independentistes defensen mantenir i ampliar les seves activitats, i, en el cas de la CUP, explorar a més la possibilitat de crear una Oficina Internacional.

polític amb Catalunya, com un pas més per la via àmplia cap a la independència”. Amb aquest objectiu, proposa crear “espais de sobirania”, com ara desplegar una Agència Tributària de Catalunya amb capacitat de gestionar tots els impostos o crear una banca pública. ERC fa referència al seu programa als Països Catalans, marc que busca potenciar “estrenyent els llaços i la col·laboració institucional” amb els diversos governs d'aquest espai territorial.

Partit dels Socialistes

Els socialistes creuen que una “dècada marxada per governs independentistes deixen una societat dividida, esgotada i més desigual”, i volen obrir “una nova etapa”. A parer seu, el federalisme és la millor forma de garantir la recuperació econòmica iaprofitar “la gran oportunitat que suposen els

fons europeus i les aliances amb el Govern d'Espanya i el món local”, i també per ser “el model que millor s’ajusta al món d’interdependències creixents i sobiranies compartides en què vivim”. Pel PSC, cal “cooperació, coordinació i lleialtat entre les Administracions”. Per aconseguir-ho, defensa “la negociació i el pacte, la voluntat de diàleg i d’acord” i “abandonar la judicialització” de la política. Entre les mesures concretes, planteja “la negociació d’un nou model de finançament”, “una harmonització fiscal per evitar desigualtats” i una reforma constitucional per convertir “l’Estat de les autonomies en un Estat federal”, transformar el Senat en una cambra territorial i establir la cocapitalitat de Barcelona.

Ciutadans

Al decàleg publicat a la seva web, Ciutadans parla de la necessitat “d’obrir una nova etapa de convivència per recuperar el temps perdut i retornar la dignitat a les institucions, encara avui sotmeses als abusos constants del separatisme”. Sostenen que “el separatisme porta 10 anys marcant l’agenda de 7,5 milions de ciutadans”, malgrat que són més els que se senten “catalans, espanyols i europeus”, i afirmen que Catalunya “necessita un govern sense corrupció” i “una regeneració democràtica i institucional que garanteixi als catalans una Administració [...] al servei de tots els catalans, així com una reforma de la llei electoral perquè deixi de perjudicar les forces constitucionalistes” i acabar així amb els “vots de primera i de segona”.

Catalunya en Comú-Podem

Per als comuns cal “una nova etapa”, i proposen “actualitzar el catalanisme progressista”, compromès amb “la transformació d’Espanya de forma solidària i transversal”. L’objectiu és proclamar una “República plurinacional federal”, i amb aquesta fi demanen “consolidar la majoria progressista i plurinacional del Congrés”, “treure el conflicte dels tribunals i situar-lo en l’àmbit polític”, “impulsar la reforma del codi penal” –particularment el delict de sedició– i “els indults per alliberar les preses i els presos polítics”, així com “millorar les competències i incrementar els recursos” de l’autogovern “amb un nou sistema de finançament”. Prometen impulsar “una declaració política per reconèixer Catalunya com a nació”, crear “un eix del Mediterrani” amb el País Valencià i les Balears, i consolidar la taula de diàleg. També una reforma constitucional que resolgui “els déficits i les contradiccions de l’actual Estat autonòmic”, que inclogui “una nova disposició addicional” en què es reconegui la “singularitat nacional i la voluntat d’autogovern” de Catalunya, la reforma del Senat i la “supressió de l’article 145 de la Constitució Espanyola” que prohibeix a les comunitats autònombes federar-se.

ERC: “Forçar l’Estat espanyol a acceptar el dret a l’autodeterminació i l’amnistia”

Junts: “Intervenció dels organismes europeus per assolir un referèndum vinculant”

CUP: “Obrir un nou cicle per superar el marc legal espanyol i les imposicions de la UE”

PSC: “El federalisme és el model que millor s’ajusta a aquest món d’interdependències”

Comuns: “Transformació d’Espanya de forma solidària i transversal per a una República federal”

Cs: “Obrir una etapa de convivència per retornar la dignitat a les institucions”

Candidatura d’Unitat Popular

La CUP es marca com a objectiu obrir “un nou cicle” per superar “el marc legal espanyol i les imposicions de la Unió Europea” per impulsar un nou referèndum d’autodeterminació –descrit com a “pedra angular d’un full de ruta compartit”– amb “acords polítics i socials” i “mobilitzacions populars”, incloent-hi “la desobediència civil”. En paral·lel, demanen “reconstruir la unitat d’acció contra la repressió”, “recuperar la iniciativa” i “donar un horitzó social i d’aprofundiment democràtic al canvi que representa la independència”. La CUP veu en el Consell per la República “una eina” per superar l’atzucac “a condició que asegueixi ser un espai realment plural” on “es puguin acordar línies estratègiques més enllà dels cicles electorals”. No s’oposen a cap eina per al diàleg “sempre que

s’orienti” a la independència i no “sigui un esquer per a objectius tàctics i de curt termini”. Els cupaires consideren el seu programa capaç “d’articular i transformar els Països Catalans en 10 anys”.

Partit Popular

En el moment d’escrivre aquestes línies el PP no ha fet públic el seu programa, però les declaracions dels seus dirigents deixen veure per on aniran les propostes dels conservadors. El seu president, Alejandro Fernández, ha demanat abandonar “el debat identitari” per “unir a tots els catalans, pensin el que pensin sobre la qüestió de la independència”. Sense esmentar Vox, ha afirmat no creure “en els cordons sanitaris” i ha promès “un nou model de finançament”, sense concretar-lo.

Partit Demòcrata

Per “fer compatible l’ambició independentista amb el bon govern”, el PDeCAT creu que l’estratègia no pot ser la mateixa de la legislatura passada”, que qualifiquen de “confrontació estèril”, tot i que admeten que “caldrà fermesa política davant la injustícia i davant el menysteniment de l’Estat”. Per “normalitzar la vida democràtica del país”, prioritza “aprovar l’amnistia” i contempla “els indults” i “la modificació del Codi Penal” com a “primer pas” en aquesta direcció. Defensa “la consolidació dels espais de diàleg” que permeten debatre com “un dels temes imprescindibles” d’aquesta legislatura la celebració d’un “referèndum pactat i reconegut internacionalment”. També reclamen augmentar el finançament de Catalunya entre 7.000 i 10.000 milions d’euros anuals, l’equivalent “a reduir el dèficit fiscal Catalunya-Espanya entre un 45% i un 65%”.

Participants en una manifestació espanyolista a Barcelona, l’octubre del 2018.

Tribuna

Antes elecciones que vacunas

Sergi Sol

Periodista

Menudo revuelo se montó con el retraso en la administración de las vacunas. Había una imperiosa necesidad de administrarlas a la mayor brevedad posible. Al principio, Catalunya iba más cerca del vagón de cola –que ocupaba Madrid– que de la locomotora. Al poco, se produjo un acelerón. Y de ir al ralentí se pasó a toda velocidad. Catalunya se situó en la Champions de administración de vacunas. Pues bien, tanta prisa, tanto esfuerzo, para nada, puesto que ahora andamos sin stock de vacunas. Las prometidas no han llegado.

El Ministerio de Sanidad, responsable de suministrar las vacunas –em-

paquetadas con su correspondiente bandera rojigualda–, frente a la Generalitat –responsable de administrarlas–, ha dejado de proporcionar el esperado antídoto. Era su único y principal cometido, puesto que la gestión es toda de las comunidades autónomas que tienen a cargo el sistema sanitario. El apagón del Ministerio de Illa ha dejado a la Generalitat a oscuras tras haber agotado la práctica totalidad de las vacunas existentes, poniendo así fin al ritmo frenético de administración de vacunas. Tanta prisa para luego quedarse postrados.

El colapso ministerial con las vacunas ha coincidido con un dramático repunte de los contagios en toda España, con la excepción de Catalunya. Mientras en España, según datos del Ministerio de Sanidad, la tercera ola va al alza, en Catalunya va a la baja. El dato no es menor, pese a que las UCI están al límite en Catalunya. Se podrá decir que la falta de vacunas es culpa de esto y de lo otro, que las empresas fabricantes han incumplido sus propias previsiones. Lo cual es cierto, tanto como que una vez más al Minis-

terio se le han atragantado sus pedidos. Ya pasó en la primera ola, cuando los suministros básicos no llegaban. Ni los supuestos aviones cargados con un material que había sido previamente publicitado. Illa empezó con hilarantes y torpes meteduras de pata y ha zanjado su mandato ministerial abandonándolo intempestivamente.

Otro cantar, difícil de justificar, es que el ministro de Sanidad, Salvador Illa, abandonase precipitadamente sus responsabilidades para liderar la candidatura electoral de los socialistas en Catalunya. Parecería que la prioridad debería ser la lucha contra la pandemia, sobre todo por parte de quien tenía encomendada la principal responsabilidad. Pues resultó que no. Los maestros de la demoscopia de la Moncloa percibieron que Salvador Illa podía levantar las expectativas electorales del PSC y poner en jaque la victoria de ERC. Y sin dudarlo tomaron la decisión de sustituir al veterano Miquel Iceta por Salvador Illa.

El cambio de tercio demuestra, sin lugar a dudas, cuáles han sido las prioridades. Pero lo peor no es una decisión éticamente reprobable. Lo inadmisible ha llegado luego, cuando el PSC arrancaba la campaña anunciando, a bombo y platillo, que con Illa en la Generalitat sí habría vacunas. Tamaño despropósito no tiene justificación alguna. Porqué a renglón seguido uno se pregunta si el Ministerio no ha hecho los deberes con las vacunas deliberadamente. Esto es, si el suministro de vacunas depende del color político de los inquilinos de la Generalitat. Si son del PSOE, entonces el Ministerio va a proporcionar las vacunas. Pero si son otros los que gobiernan, como es el caso, el Gobierno español corta los suministros a la espera de que se conforme un nuevo gobierno presidido por Salvador Illa o acorde con los deseos de Moncloa. No es menor la cuestión. Más bien demostraría una perversión imposible de justificar y de gestión discrecional.

España no ha brillado precisamente por la gestión de la pandemia. Claro que siempre se podrá decir que hay países donde aún se ha hecho peor. Pues alguno habrá. A ciencia

ACN

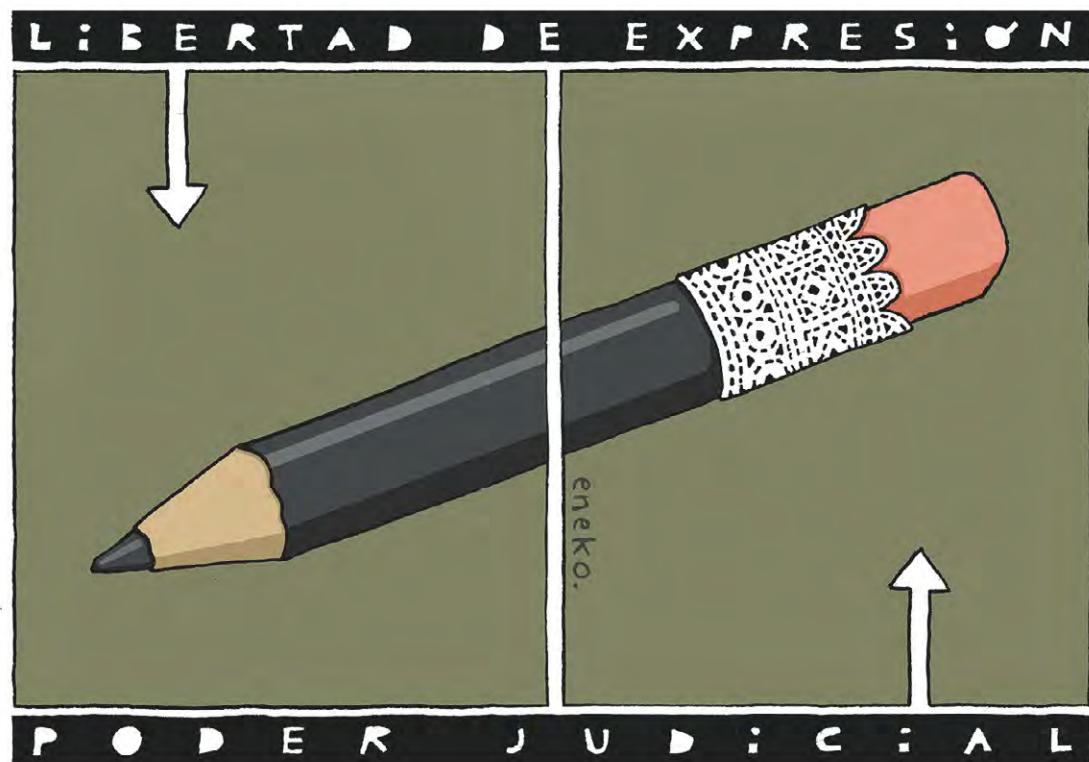
“Sanidad ha dejado de proporcionar el esperado antídoto. Era su único y principal cometido, puesto que la gestión es toda de las comunidades autónomas, que tienen a cargo el sistema sanitario”

cierta, no está el Gobierno español precisamente para ponerse medallas de ningún tipo.

Si la decisión de Illa de dejar el ministerio tiene evidentes aristas y la insinuación sobre un suministro en función del inquilino gobernante es mezquina y miserable, la negativa a aplazar para mayo la celebración de los comicios es la guinda del pastel. Ante la posibilidad de que el llamado “efecto Illa” tuviera fecha de caducidad, los socialistas arremetieron desairados ante el acuerdo del resto de las formaciones políticas que, de acuerdo con el clamor de las autoridades sanitarias, preferían que las elecciones fueran en mayo.

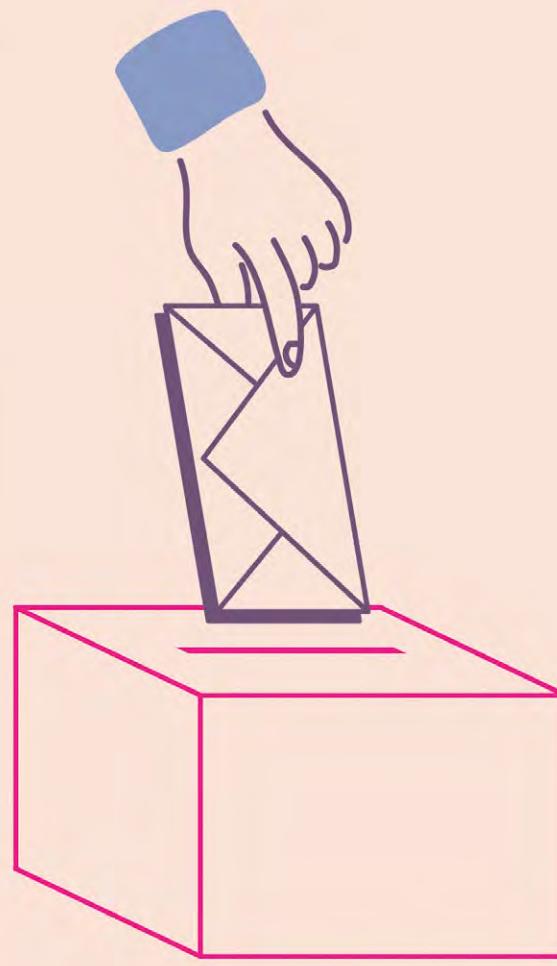
Para nada iban a dejar escapar esa ventana de oportunidad. Fuere como fuere, el asalto a la Generalitat justificaba el atropello. Los jueces, una vez más prestos a meter baza, cumplieron su cometido. Caiga quien caiga, el 14 de febrero habrá elecciones.

El dibuix de l'Eneko

14F 2021

Eleccions al Parlament de Catalunya

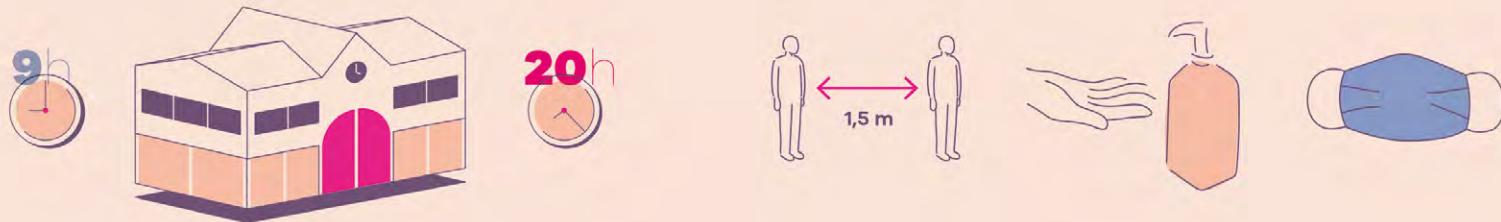
Els col·legis electorals **obriran a les 9 del matí i tancaran a les 8 del vespre.**

Per votar has de portar l'original del teu DNI, passaport o carnet de conduir.

Si vols saber on has de votar, **consulta la targeta censal** que rebràs a casa teva
o entra a [ine.es](#).

Es recomana **portar el vot preparat des de casa** i seguir les mesures Covid.

Hem pres totes les precaucions per fer del vot un dret segur.

Actualitat Coronavirus

Pequeña desescalada: Catalunya vuelve al confinamiento comarcal

La Generalitat amplía el horario deertura de la restauración. Las librerías podrán abrir durante el fin de semana

Maria Rubio
BARCELONA

El Govern ha anunciado este jueves una pequeña desescalada en las restricciones para luchar contra la pandemia. Los principales cambios son la implementación del confinamiento comarcal, hasta ahora municipal, y la ampliación del horario de la restauración para ofrecer servicio una hora más en cada turno ante la mejora de la situación epidemiológica en Catalunya. Con estas medidas, que se aplicarán a partir del próximo lunes, los bares y los restaurantes podrán abrir de 7.30 h a 10.30 h y de 13.00 h a 16.30 h. En cuanto al confinamiento, el límite comarcal se implantará en todo el territorio sin excepciones, por lo cual los ciudadanos del área metropolitana podrán moverse por todos los municipios que la conforman, tal como pedía el Ayuntamiento de Barcelona.

El comercio seguirá afectado por las restricciones como hasta ahora, a excepción de las librerías, que pasarán a ser con-

sideradas equipamientos culturales y, por lo tanto, podrán abrir los fines de semana. En lo que atañe a la educación, los estudiantes de primer año de grado universitario y ciclo formativo podrán hacer actividades lectivas semipresenciales, mientras que el resto seguirán con la educación telemática. También se dará permiso para llevar a cabo actividades semipresenciales a escuelas de música y danza autorizadas.

En cuanto a las actividades deportivas, se podrán retomar las competiciones necesarias para llegar a las de ámbito estatal, así como se permitirá reabrir los equipamientos deportivos y gimnasios con un 30% del aforo. Además, el Govern persiste en recomendar el teletrabajo.

Alerta por las mutaciones

Las "pequeñas aperturas" en las restricciones llegan después de la mejora de los datos epidemiológicos, y aunque Salut pronostica una mejora persistente, también se mantiene la alerta por las alteraciones de algunos indicadores. Por ejemplo, la incidencia que puedan tener las variantes británica y sudafricana de la covid-19, que, si bien sí se transmiten de manera más rápida que la surgida en Wuhan, no hay evidencias de que sean más graves. Por otro lado, el secretario general de Salut, Marc Ramentol, insistió en la alta presión asistencial que "continúa y continuará registrando la red a diferentes niveles". Salut también mira con preocupación el atraso de la campaña de vacunación a causa de la demora en la llegada de las dosis.

Terrazas en la plaza Corsini de Tarragona, el pasado mes de diciembre.

Ciència Principia Marsupia

Profesionales sanitarias del Hospital del Mar en una UCI con pacientes covid.

La letalidad se duplica si las UCI se desbordan

Alberto Sicilia
MADRID

Las Unidades de Cuidados Intensivos (UCI) han sido las últimas líneas de defensa en la lucha de esta pandemia. Hospitales de todos los países han tenido que ampliar la capacidad de estas unidades tan especializadas para hacer frente a las oleadas de pacientes que llegaban. El famoso mantra de "aplanar la curva" tenía un objetivo fundamental: evitar el colapso de los hospitales. Pero la pregunta es: ¿podemos cuantificar las consecuencias de sobrecargar las UCI más allá de su capacidad original? ¿Cuántos pacientes mueren de más?

Un grupo de investigadores estadounidenses han intentado responder a esta pregunta siguiendo a 3.143 pacientes ingresados en las UCI de 88 hospitales dependientes del Departamento de Veteranos. Para calcular la carga sobre las UCI de cada hospital, la investigación mira un parámetro al que denominan *demand*: el número medio de pacientes en la UCI durante la estancia de cada paciente dividido por el número máximo de pacientes en la UCI. Los resultados son contundentes: los pacientes admitidos en la UCI en períodos de alta demanda tenían el doble de probabilidades de fallecer.

No tenemos un estudio tan detallado sobre la correlación entre la

mortalidad y la sobrecarga de las UCI en España. Según los datos que recogieron un grupo de médicos de 42 hospitales de la Comunidad de Madrid, durante la primera ola las UCI de la región llegaron a operar a un 300% de su capacidad.

✓ **La confusión con el porcentaje de camas UCI ocupadas**
Otro problema con las estadísticas en nuestro país es la manera de medir la ocupación de las camas de las UCI. Parecería un ejercicio evidente, pero existen varias categorías de camas de enfermos críticos:

1) UCI médica: son camas que están gestionadas por un especialista en Medicina Intensiva. Una persona con una neumonía grave, como la de la covid, sería normalmente atendido en una de estas camas.

2) Unidades de reanimación posquirúrgica.

3) Unidades coronarias.

4) UCI pediátrica.

Lo que se ha hecho durante la pandemia del coronavirus es utilizar muchas camas de estas tres últimas categorías como UCI médicas. Pero eso altera del todo las estadísticas.

El mismo grupo de médicos lo explica así para la ocupación de la segunda ola: si consideramos *todas* las camas de críticos, la ocupación global de las UCI en la Comunidad de Madrid sería del 58%. Pero si calculamos la ocupación de las que son realmente camas UCI médicas, la ocupación se dispararía al 147%.

LAURA FIGUERAS-ACN

Revista de prensa

Unión Europea Vacuna como puedes

Àngel Ferrero

La campaña de vacunación contra la covid en la UE, apenas comenzada, se encuentra con los primeros contratiempos. El prestigio y la legitimidad de Bruselas vuelven a quedar cuestionados

No es que la pandemia esté cambiando el mundo que conocemos: es que no conocíamos el fondo del mundo en el que vivíamos”, observaba Gregorio Morán en su última sabatina intempestiva para *Vozpópuli*. “La falta de medios de supervisión y de sanciones previstas ha hecho que en algunos lugares se beneficien de las dosis sobrantes políticos, funcionarios, familiares de trabajadores de residencias, gerentes de hospitales y hasta curas”, así informaba Euronews de la picaresca de algunos paisanos en la campaña de vacunación contra la covid-19, y, de haber optado por un estilo más castizo, el redactor hubiera hablado de “las fuerzas vivas del lugar”: alcaldes, militares y curas. Con la pandemia, las sales de baño se han ido con el líquido por el desague y al descubierto ha quedado la mugre tenazmente pegada a la bañera: la vieja España caciquil, su corrupción, sus redes clientelares.

Con todo, cabe decir que, en esto, España *is not so different*. En un artículo de opinión para el diario británico *The Guardian* sobre la polémica con AstraZeneca después de anunciar esta la reducción de un 60% de su suministro a la Unión Europea, el periodista Leo Cendrowitz, tras ha-

cerse eco de las cifras de la campaña de vacunación en Reino Unido (10,8%) y la UE (2,1%), señalaba que “el objetivo de vacunar al menos al 70% de la población de la UE para este verano se antoja imposible: al ritmo actual, el bloque alcanzará solo el 15% a finales de septiembre”.

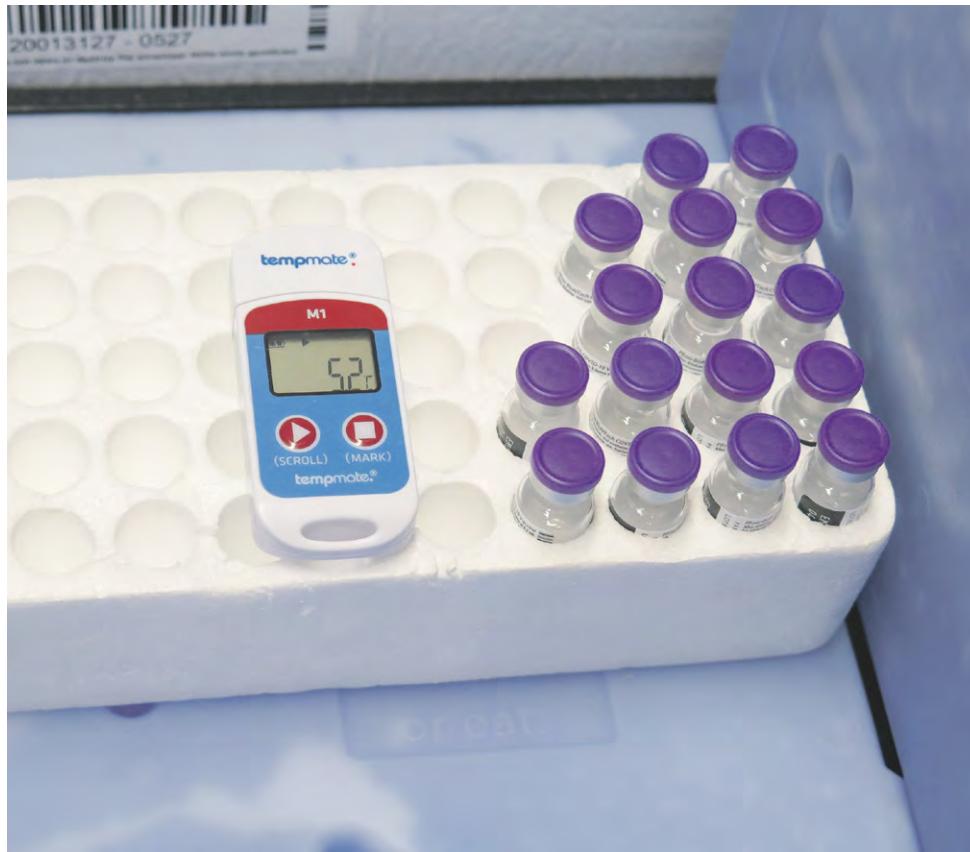
La publicación del contrato con la farmacéutica anglo-sueca, con toda la información sobre costes, precios y plazos de entrega tachados a petición de la empresa, únicamente servía para añadir aún más leña al fuego. *El Salto* publicó asimismo extractos del contrato de la Comisión Europea con la alemana CureVac, con la misma información tachada. Además, según este medio, “en caso de que la vacuna cause algún tipo de daño o perjuicio, ni la empresa ni la Comisión Europea serán responsables: los únicos responsables de pagar indemnizaciones del contrato firmado entre esas dos partes serán los Estados miembro [...]. Si algo sale mal, pagarán los Estados, pero si sale bien los derechos serán siempre de la empresa”, incluso “si algunas de esas investigaciones han sido financiadas con dinero público”.

“Dado el limitado número de vacunas, tenemos por delante por lo menos diez duras semanas”, advertía en tono grave

Con la pandemia se ha puesto al descubierto la vieja España caciquil y sus redes clientelares

El bloque de la UE alcanzará el 15% de la población vacunada a finales de septiembre

Serbia es ya el segundo país europeo, por detrás de Reino Unido, en vacunas administradas

DEPARTAMENT DE SALUT

EL ORGULLO FRANCÉS, HERIDO

Aunque la farmacéutica francesa Sanofi no ha renunciado a desarrollar su propia vacuna, al final pondrá sus instalaciones al servicio de la producción de la de BioNTech. Para Wolfgang Münchau, “una humillación insoportable en el país del pionero de la vacunación, Louis Pasteur”. Según pondera este economista en *EuroBriefing*, “el relativo declive de Francia en poder e influencia a menudo atrapa la imaginación de la ciudadanía” y “podría beneficiar a Marine Le Pen con su nostalgia por el pasado”.

desde su cuenta personal en Twitter el ministro de Sanidad alemán, Jens Spahn. El 31 de enero, Spahn se mostraba abierto en una entrevista con el *Frankfurter Allgemeine Zeitung* a autorizar el uso de las hasta la fecha denostadas vacunas china de Sinovac y rusa del Instituto Gamaleya, conocida como Sputnik-V. Ello poco más de una semana después de la presentación a cargo de la ministra de Asuntos Exteriores española, Arancha González Laya, de un ambicioso plan del Gobierno de España para “garantizar el acceso de las vacunas a los países pobres” y, de acuerdo con la crónica de la agencia de noticias Europa Press, “menos adelantados y con problemas para adquirir vacunas”.

Resulta que a algunos de esos países a los que Bruselas iba a dispensar magnánimamente las vacunas que le sobrasen ya les va bien por su cuenta. Según *Financial Times*, Serbia es ya el segundo país europeo, por detrás de Reino Unido, en vacunas administradas a su población. Uno de los motivos que explica la rapidez en el despliegue del programa de vacunación es que Belgrado ha comprado un millón de dosis a la farmacéutica china Sinopharm,

cuyo coste por unidad es inferior. “El mundo ha chocado contra un iceberg, como el *Titanic*, y los ricos y los más ricos únicamente se salvan a sí mismos y a sus seres más queridos”, declaró el presidente serbio, Aleksandar Vučić, quien, siguiendo con la comparación, acusó a las economías más avanzadas de “prepararse caros botes salvavidas para ellos”. “Y quienes no somos ricos, quienes somos pequeños, como los países de los Balcanes occidentales, nos estamos ahogando junto con el *Titanic*”. “Quizá no sea su intención –agregó–, pero no es de particular importancia para ellos”.

¿No se suponía que la Unión Europea había de ser un modelo de gestión eficaz y transparente, más aún si la dirigían los alemanes? Claro que, ¿por qué íbamos a fiarnos de que quienes nos han metido en este atolladero iban a sacarnos de él? El humorista Roger Peláez lo resumía inmejorablemente hace unos días en Twitter: “Sobre todo esto de la covid y la vacuna solo quiero añadir una pintada que había en una tapia del río Congost en los noventa: «Quienes han hecho dinero ensuciando este río son los mismos que harán más todavía limpiándolo»”.

JUNIOR REPORT

LA CIÈNCIA TAMBÉ ÉS COSA DE DONES!

Coordina: Alba Fernández Candal

Segur que t'és fàcil pensar en el nom de dones destacades en el món de la música, el cinema o els esports. Però, què passa amb la ciència? Sabries dir el nom de tres científiques famoses?

Menys del 30% dels investigadors i científics de tot el món són dones, segons dades de Nacions Unides. I només un de cada tres estudiants de carreres universitàries de l'àmbit STEM (ciència, tecnologia, enginyeria i matemàtiques) és una dona.

La desigualtat de gènere també afecta les noies en la ciència, un camp d'estudi fonamental per al progrés i el desenvolupament de la humanitat. Si n'excloem la meitat de la població, perdem l'oportunitat de millorar la vida de milions de persones.

2020: TRES PREMIS NOBEL PER A DONES

Les dones que es dediquen a disciplines STEM publiquen menys estudis, cobren menys per les seves investigacions i ocupen càrrecs menys importants que els homes. Però, a poc a poc, el panorama va canviant i es reconeix el paper de les dones científiques.

L'última edició dels Premis Nobel, els guardons científics més prestigiosos del món, van reconèixer la feina de tres investigadores.

Cada 11 de febrer se celebra el Dia Internacional de la Dona i la Nena en la Ciència, per impulsar la seva participació i reduir la desigualtat en l'àmbit científic.

Junior-Report.media és el diari dels joves lectors per entendre el món. Amb nous llenguatges i nous canals, expliquem els grans temes d'actualitat per despertar el seu interès davant la realitat que els envolta.

ANDREA GHEZ

Premi Nobel de Física (juntament amb Roger Penrose i Reinhard Genzel)

L'astrònoma Andrea Ghez va descobrir un objecte compacte i supermassiu al centre de la nostra galàxia, a 26.000 quilòmetres d'anys llum de la Terra. Ghez va liderar el grup de científics que va demostrar l'existència de Sagitari A*, un forat negre que equival a quatre milions de sols.

EMMANUELLE CHARPENTIER

Premi Nobel de Química

JENNIFER A. DOUDNA

Premi Nobel de Química

Charpentier i Doudna han desenvolupat la tecnologia CRISPR, un mètode d'edició genètica que permet tallar parts de la seqüència d'ADN i substituir-les per altres a nivell molecular. Això permet modificar el codi genètic d'una cèl·lula i corregir possibles mutacions que provoquen malalties.

Prop de 900 homes han rebut el Premi Nobel des que es van crear el 1901, en comparació amb les 57 dones guardonades.

Les dones científiques o investigadores acostumen a quedar relegades a un segon pla i els seus descobriments soLEN passar desapercebuts. Reivindiquem el paper de la dona en la ciència amb algunes de les científiques i investigadores més importants de la història.

Ada Lovelace
(1815-1852)

Quan tenia 17 anys va conèixer Charles Babbage, l'inventor de la màquina analítica, una precursora dels ordinadors. L'Ada va desenvolupar els algoritmes que permetien que aquesta fes càlculs més complexos i va pronosticar que, en el futur, les màquines crearien música i art. És considerada la primera programadora de la història.

Rosalind Franklin
(1920-1958)

Katherine Johnson
(1918-2020)

A Polònia, el seu país, les dones no podien anar a la universitat, així que es va traslladar a França per fer carrera científica. L'estudi sobre els elements radioactius que va fer amb el seu marit, Pierre Curie, li va valdre el Premi Nobel de Física (1903). Després de la mort de Pierre, va continuar les seves investigacions i va guanyar el Nobel de Química (1911).

Marie Curie
(1867-1934)

A Polònia, el seu país, les dones no podien anar a la universitat, així que es va traslladar a França per fer carrera científica. L'estudi sobre els elements radioactius que va fer amb el seu marit, Pierre Curie, li va valdre el Premi Nobel de Física (1903). Després de la mort de Pierre, va continuar les seves investigacions i va guanyar el Nobel de Química (1911).

Vera Rubin
(1928-2016)

Jane Goodall
(1934)

Primatòloga, etòloga, activista mediambiental, ha passat més de 50 anys estudiant els ximpanzés salvatges, la manera com es relacionen entre ells i amb el seu entorn. Va demostrar que l'ésser humà no és l'únic animal que construeix i fa servir eines, i que els ximpanzés comparteixen diverses característiques socials amb els humans.

DONES EN LA CIÈNCIA

Doctorada en química i experta en cristal·lografia, Franklin va desenvolupar una tècnica que permetia fotografiar l'ADN i va tenir un paper fonamental en el descobriment de l'estructura de la doble hèlix. Malauradament, la seva tasca no va ser reconeguda i van ser els científics James Watson i Francis Crick els que van rebre el Premi Nobel de Medicina l'any 1962. Franklin va haver de fer front als prejudicis de molts companys científics.

Al llarg de la seva carrera, va haver de fer front a una doble discriminació: per ser dona i negra. Malgrat això, es va convertir en una matemàtica brillant i va treballar en diferents programes de la NASA, l'agència espacial dels Estats Units. Johnson va tenir un paper clau en la missió Apollo XI, calculant la trajectòria que la nau havia de seguir per aterratar a la Lluna i fer història el 20 de juliol del 1969.

Volia estudiar astronomia a la Universitat de Princeton, una de les més prestigioses d'Estats Units, però el centre no acceptava dones en aquesta carrera. Va demostrar l'existència de la matèria fosca: un tipus de matèria invisible que representa el 85% de l'univers. Gràcies a les seves teories vam comprendre que la part de l'univers que podem veure -planetes, estels, galàxies- és només la punta de l'iceberg de tota la matèria que existeix.

Jocelyn Bell
(1943)

El 1967, quan analitzava les dades recopilades pel radiotelescopi, detectar uns senyals ràpids i regulars. Els va comentar amb el director de l'equip investigador, Antony Hewish, i van veure que havien de provenir d'un tipus d'astre diferent dels que es coneixien: el púlsar. Hewish i Martin Ryle van rebre el Nobel, però Bell no va ser inclosa en el reconeixement.

EL QUINZE

de Público

PUNTUALS, PROTERS I POPULARS

Biblioteques

BARCELONA

Bib. Ateneu Barcelonès
Bib. Barceloneta-La Fraternitat
Bib. Bellvitge
Bib. Bon Pastor
Bib. Camp de l'Arpa-Caterina Albert
Bib. Can Rosés
Bib. Canyadó i Casagemes-Joan Argenté
Bib. Canyelles
Bib. El Carmel-Juan Marsé
Bib. Clarà
Bib. El Clot-Josep Benet
Bib. Collserola-Josép Miracle
Bib. Les Corts-Miquel Llongueras
Bib. Esquerra de l'Eixample-Agustí Centelles
Bib. Fort Pienc
Bib. Francesc Candel
Bib. Francesca Bonnemaison
Bib. Gòtic-Andreu Nin
Bib. Guinardó-Mercè Rodoreda
Bib. Horta-Can Mariner
Bib. Ignasi Iglesias-Can Fabra
Bib. Jaume Fuster
Bib. Joan Miró
Bib. Nou Barris
Bib. Poblenou-Manuel Arranz
Bib. Poble-sec-Francesc Boix
Bib. Ramon d'Alòs-Moner
Bib. Les Roquetes
Bib. Sagrada Família-J. M. Ainaud de Lasarte
Bib. La Sagrera-Marina Clotet
Bib. Sant Antoni-Joan Oliver
Bib. Sant Gervasi-Joan Maragall
Bib. Sant Martí de Provençals
Bib. Sant Pau-Santa Creu
Bib. Trinitat Vella-José Barbero
Bib. Valldaura i els Penitents-M. Antonieta Cot
Bib. Vapor Vell
Bib. Vila de Gràcia
Bib. Vilapicina i la Torre Llobeta
Bib. Zona Nord

ABRERA

Bib. Josep Roca i Bros

AIGUAFREDA

Bib. Lluís Millet i Pagès

BADALONA

Bib. Can Casacuberta
Bib. Llefià-Xavier Soto
Bib. Lloreda
Bib. Pomar

BADIA DEL VALLÈS

Bib. Vicente Aleixandre

BALSARENY

Bib. Pere Casaldàliga

BARBERÀ DEL VALLÈS

Bib. Esteve Paluzie

CASTELLDEFELS

Bib. de Castelldefels-Ramon Fernández Jurado

CERDANYOLA DEL VALLÈS

Bib. Central de Cerdanyola

CORNELLÀ DE LLOBREGAT

Bib. Marta Mata

Bib. Sant Ildefons

ESPLUGUES DE LLOBREGAT

Bib. Central Pare Miquel

GÀVÀ

Bib. Josep Soler Vidal

Bib. Marian Colomé

L'HOSPITALET DE LLOBREGAT

Bib. La Bòbila

Bib. La Florida

Bib. Josep Janés

Bib. Santa Eulàlia

EL MASNOU

Bib. Joan Coromines

MOLINS DE REI

Bib. Pau Vila

MONTCADA I REIXAC

Bib. Can Sant Joan

Bib. Elisenda de Montcada

Vallès Occidental

Baix Llobregat

MONTGAT

Bib. Tirant Lo Blanc

EL PAPIO

Bib. Valentí Almirall

EL PRAT DE LLOBREGAT

Bib. Antonio Martín

PREMIÀ DE DALT

Bib. Jaume Perich i Escala

PREMIÀ DE MAR

Bib. Martí Rosselló i Lloveras

RIPOLLET

Bib. Ripollet

RUBÍ

Bib. Mestre Martí Tauler

SABADELL

Bib. Can Puiggener

Bib. del Nord

Bib. de Ponent

Bib. Els Safareigs

Bib. del Sud

Bib. Vapor Badia

Distribució gratuïta i personalitzada. Segmentació territorial a l'àrea metropolitana

40.000 exemplars setmanals

Punts de recollida

Arc de Triomf
Bac de Roda
Badalona-Pompeu Fabra
Baix Llobregat
Barceloneta
Bellvitge
Can Vidalet
El Carmel
Catalunya
Ciutadella-Vila Olímpica
Mercat de Collblanc
Escola Industrial
Espanya
Fabra i Puig
Fondo
Fontana
Francesc Macià
Glòries
Horta
Hospital Clínic
Jaume I
Lesseps
Llucmajor
Maria Cristina
Palau Reial
Palau Robert
Paral-lel
Passeig de Gràcia-Gran Via
Poblenou
Pubilla Casas
Rambla Catalunya-Rosselló
Rambla-Boqueria
Sagrada Família
Sagrera
Sant Adrià de Besòs-Joan XXIII
Sant Andreu
Santa Eulàlia-Torrassa
Sants Estació
Sarrià
Torrassa
Universitat
Ronda Universitat-Pelai
Vall d'Hebron
Virrei Amat
Zona Universitària

Les claus de la setmana

La xifra

508.081

aturats

L'atur va pujar en 10.470 persones a Catalunya el gener. L'increment mensual és del 2,1%. Si es compara amb el mateix mes del 2020, l'atur augmenta un 29,06%.

Última hora

Sondeig flaix del CIS

Redacció · Barcelona

El PSC serà la força més votada el 14-F, segons el sondeig flaix del CIS, que li atorga un 23,7% dels sufragis. Mantindria la pugna amb ERC, que obtindria el 19,9% de les paperetes. JxCat (14,6% dels vots) quedaría tercera. En Comú-Podem obtindria el 8,9%. Cs baixaria fins a la cinquena posició (7,9%) i la CUP faria un 6,8%. Vox (6,9%) superaria en un punt el PP (5,8%).

El tuit

Carlos Baraibar @carlosbaraibar · 3 de febrer

11.000 de les 72.000 persones que han d'anar a les meses han presentat al·legacions per no anar-hi. Si no es poden formar les meses s'agafa el primer que arriba. I els primers, segons recomenació oficial, són vulnerables. Jo no voldria organitzar això.

10 111 274

Jordi Borràs @jordiborrás · 3 de febrer

Sabeu quina és la millor manera de parar els peus a l'extrema dreta de Vox i que tregui el mínim percentatge de vots possibles? Anar a votar en massa. Que cap vot independentista es quedí a casa. Contra l'antipolítica, més política.

128 3m 7,3m

La imatge

FOTÒGRAFA: LAURA FÍGULS (ACN)

Acte unitari dels presos i les preses després del nou tercer grau

Els presos polítics empresonats a Lledoners –Oriol Junqueras, Jordi Turull, Raül Romeva, Josep Rull, Joaquim Forn, Jordi Cuixart i Jordi Sànchez– van sortir divendres després d'obtenir de nou el tercer grau penitenciari revocat pel Suprem. A la sortida, van desplegar una pancarta a favor de l'amnistia i van fer una crida a la mobilització i a anar a votar. Unes hores abans va sortir Dolors Bassa de la presó de Puig de les Basses, i Carme Forcadell va haver d'esperar fins dissabte perquè la presó de Wad-Ras estava confinada per coronavirus. Tots nou plegats van protagonitzar un acte unitari dilluns i alguns han participat en actes electorals d'ERC i JxCat.

Els titulars

ELECCIONS AL PARLAMENT

“El TSJC imposa definitivament les eleccions per al 14-F i la campanya es posa en marxa”

Divendres, 29 de gener

LLUITA CONTRA LA PANDÈMIA

“Tots els indicadors de la covid-19 milloren, excepte la pressió sobre les UCI”

Dissabte, 30 de gener

ACN

EL FUTUR DEL BARÇA

“La filtració del multimilionari contracte de Messi amb el FC Barcelona desferma la polèmica”

Diumenge, 31 de gener

COP D'ESTAT A BIRMANIA

“Els militars birmans tornen a prendre el poder per la força i frustren la transició democràtica”

Dilluns, 1 de febrer

CONFLICTE POLÍTIC ENTRE CATALUNYA I L'ESTAT

“El Congrés dona suport a la taula de diàleg enmig d'un debat electoral amb la vista posada en el 14-F”

Dimarts, 2 de febrer

CORRUPCIÓ AL PARTIT POPULAR

“Bárcenas decideix parlar i acusa Rajoy de destruir proves del finançament il·legal del PP”

Dimecres, 3 de febrer

Actualitat Inclusió

La pandemia agrava la discriminación laboral de las personas con discapacidad

La contratación de personas de este colectivo se situó casi un tercio por debajo del año anterior en Catalunya, después de caer un 33,2% en 2020

Paula Ericsson
BARCELONA

La crisis económica del coronavirus ha destruido miles de empleos, pero hay colectivos, como las personas con discapacidad o problemas de salud mental, que ya sufrían una precariedad y discriminación previas. Entidades como AMMFeina o Dincat alertaban este abril que se perderían unos 9.000 empleos de personas con especiales dificultades, y un informe de la Fundación Adecco y CHM Obras e Infraestructuras lo ha confirmado: la contratación se situó casi un tercio por debajo del año anterior en Catalunya, después de caer un 33,2% en 2020, el mayor descenso de la década. La Generalitat avisa de que aún no ha recogido las cifras definitivas y apunta que donde ha habido más afectación ha sido en el mercado laboral ordinario y no en los centros especiales de trabajo (CET). Pero algunas entidades que trabajan en los CET, que son centros donde trabajan personas con discapacidad en un entorno más protegido laboralmente, no comparten esta afirmación.

El director general de Economía Social, Tercer Sector y Cooperativas, Josep Vidal, asegura que, pese a confiar en los datos de las entidades, de momento la crisis no ha afectado a la solicitud de subvenciones por parte de los CET. Lo que sí han constatado es que a muchas personas con especiales dificultades les han aplicado un ERTE (Expediente de Regulación Temporal de Empleo). Ahora bien, Vidal apunta que esta precariedad está relacionada sobre todo con el área donde trabaje la persona. “El sector agroalimentario no tiene la misma problemática que los que están en restaura-

rantes u otras actividades afectadas por la crisis”, apunta, hecho que también señala el informe de la Fundación Adecco y CHM Obras. El director de Dincat, Carles Campuzano, insiste en que en la empresa ordinaria las personas con discapacidad son las primeras que pierden el trabajo, y añade que los instrumentos públicos “no son suficientemente potentes para proteger estos empleos”. Por otro lado, señala que los CET sí que protegen a los empleados e intentan preservar en mayor medida sus puestos de trabajo.

Falta de adaptación empresarial
Raquel Arriaza trabaja desde septiembre de 2020 en una cadena de comida rápida, pero antes de eso estuvo nueve meses buscando trabajo por su cuenta. “Ha sido gracias al servicio de integración laboral de Atendis, porque yo me he esforzado muchísimo por mi cuenta..., pero es que he en-

contrado ofertas que pedían a personas con discapacidad tener cinco idiomas”, denuncia Arriaza con una indignación firme. De hecho, uno de los problemas principales es el incumplimiento de la Ley General de Discapacidad (LGD): en esta ley se exige que un mínimo del 2% de la plantilla de una empresa esté integrada por personas con especiales dificultades, pero muchas veces lo que hacen las empresas es contratar a alguien un par de días y echarlo, que es lo que le pasó a Raquel en una empresa de limpieza. “Me echaron a los dos días”, reclama. “Hay empresas que, por mucho que digan que no descartan perfiles con discapacidad, si no es a través de un servicio de integración, no te cogen. Les falta información. En los supermercados, por ejemplo, hay muy poca gente con discapacidad trabajando”, explica Raquel.

Tal como remarca el dinamizador de los consejos de participación de personas y familias de Dincat, Pablo Fernández, la normativa exige un mínimo de contrataciones, pero no incluye un plan específico

Una mujer prepara bolsas de cotillón en la Fundació Topromi en la Canonja (Tarragonès).

“He encontrado ofertas que pedían a personas con discapacidad tener cinco idiomas”

Las personas con discapacidad son las primeras en perder el empleo en las empresas

El sector privado a menudo no cumple con el 2% de cuota para este colectivo

Concentración del sector de la discapacidad delante de Treball, antes de la pandemia.

para la discapacidad intelectual, y suelen contratar a personas con discapacidades físicas “para evitar gestionar los nervios”, ya que la mayoría no tienen una formación previa para gestionar a estas personas. Además, este 2% tampoco se cumple porque a las empresas les sale más económico pagar la multa que cumplirlo. En ese sentido, Campuzano añade que el sector público tampoco cumple con la cuota del 7% –de la cual un 2% está reservado a las personas con discapacidad intelectual.

Por su parte, Sergi Moncunill está contento en el CET en el cual trabaja, donde se dedica a la parte logística, pero está preparando oposiciones para entrar en el mercado laboral ordinario. “Empecé en el CET con un nivel muy bajo, pero ahora estoy en un nivel muy alto, y es el momento en el que puedes ir a la empresa ordinaria, porque, en caso contrario, devuelven al taller a personas que no han sido aceptadas en uno o dos meses”, detalla. De hecho, uno de los problemas radica en que no se hace el acompañamiento adecuado en las empresas con-

vencionales. Así lo denuncia la secretaria de AMMFeina, Núria Martínez: “Tendría que haber unas políticas claras y que el apoyo fuera flexible y a medida de cada persona”, apunta Martínez, y destaca que las personas con problemas de salud mental a veces se encuentran con entornos hostiles y sin el acompañamiento adecuado, lo que hace que abandonen su puesto o que los echen.

Frente a esta situación, Josep Vidal reconoce que hace falta revisar el modelo de acompañamiento hacia la empresa ordinaria, porque, aunque es esencial que los CET sigan operativos, si la transición no se hace adecuadamente, las personas con especiales dificultades se quedarán en los CET, no evolucionarán, y los mismos centros tendrán que asimilar tareas para las que no están preparados. Aun así, Martínez insiste en que es necesario mantener estos centros porque no todo el mundo está capacitado para trabajar en el mundo laboral ordinario. “Es necesario cambiar las normativas para que las empresas grandes se adapten a las necesidades especiales”, insiste.

La infrafinanciación crónica empeora con la covid

Las entidades reclaman transparencia en los presupuestos para los centros especiales de trabajo y un plan para proteger los empleos

P.E.N.
BARCELONA

“Los presupuestos tienen partidas para sectores como la sanidad y la educación, y nosotros acudimos a las subvenciones, a las ayudas, y eso siempre depende de la sensibilidad que tenga el Govern”, explica la secretaria de AMMFeina, Núria Martínez. Para Martínez, hace falta un pacto para que las entidades dedicadas a las personas con especiales dificultades no tengan que “mendigar” ayudas a cada cambio en la Administración, porque eso los condena a la infrafinanciación. Por otro lado, el director general de Economía Social, Tercer Sector y Cooperativas, Josep Vidal, explica que el apoyo a las empresas ordinarias depende en última instancia de los presupuestos estatales. Ahora bien, reconoce que el sistema de subvenciones es complicado para las entidades, ya que se debe renovar cada año, mientras que con los servicios concertados la renovación es cada cinco años. En ese sentido, asegura que se podría contemplar ampliar esta temporalidad a cada tres años, para que no tengan tanta traba burocrática. El director de Dincat, Carles Campuzano, reclama que también haya servicios concertados en materia de integración laboral.

Campuzano detalla que las políticas de ocupación para personas con discapacidad se financian desde los PGE, y que los fondos se reparten a través de la conferencia sectorial de empleo. “Los criterios de reparto no son transparentes ni claros. Tenemos una versión de la Generalitat y otra

del Estado sobre qué dinero recibe Catalunya para garantizar el empleo”, relata. Por eso reclama “transparencia”, ya que si no la hay no se puede saber “si el dinero será suficiente o no”, aunque considera que, viendo los presupuestos de este año, no será “suficiente” para cumplir la normativa.

Además, este año se ha subido el salario mínimo interprofesional (SMI) sin aumentar las subvenciones de los CET, que ya están haciendo muchos más esfuerzos que la empresa ordinaria para mantener los empleos de las personas con dificultades especiales. “Son empresas sin ánimo de lucro, de iniciativa social, y si se sube el salario mínimo pero no se incrementan las subvenciones, se ponen en riesgo los empleos del CET”, reclama Campuzano. “Lo que me gustaría es que el Govern hiciese un incremento gradual, que no tenga que subir de golpe un 22% el sueldo del 31 de diciembre al 1 de enero”, reclama Martínez.

Concentración en Universitat.

AMMFeina pide un pacto para que las entidades no tengan que “mendigar” ayuda

Dincat: “Si sube el SMI pero no la subvención, peligran los empleos del CET”

Actualitat **Agricultura**

Más cercanía con el mundo agrario, la otra cara de la covid-19

Durante el confinamiento se multiplicó la venta directa de los payeses a los consumidores. Casi un año después, el interés se mantiene parcialmente y surgen nuevas iniciativas para tratar de consolidar esta tendencia

Además de la plataforma en línea, el proyecto Arrels tendrá una revista trimestral y una serie de 'podcasts'.

Emma Pons Valls
BARCELONA

Con la llegada de la pandemia y el confinamiento, hace casi un año, hubo una reconnexión con el territorio y el producto de proximidad. Los campesinos catalanes notaron un aumento del interés por sus productos y hubo un auge de la venta directa por internet, sin intermediarios. En el mismo momento en el que vieron como se cerraban la mayoría de sus canales de comercialización –restaurantes, escuelas y mercados semanales–, esta alternativa se abrió paso con fuerza.

Ha pasado casi un año y los campesinos reconocen que, a pesar de que se ha deshinchado el boom del confinamiento, siguen haciendo más venta sin intermediarios que antes de la pandemia. “El interés continúa estando ahí, y creo que creciente”, dice Josep Carles Vicente, secretario de Organización d’Unió de Pagesos. Durante el confinamiento, el sindicato mayoritario del campo catalán impulsó una plataforma web, *Pagesia a casa*, que sirvió para poner en contacto a productores y consumidores. Pese al éxito, Vicente apunta que hay que canalizar este interés y trabajar en nuevas propuestas para hacerlo “más fácil y posible”.

Este es uno de los objetivos de Mercat Arrels, un nuevo proyecto que quiere ser un mercado semanal, como los de toda la vida, pero en línea. “Queremos oficializar la relación entre productor y consumidor”, afirma

Rafel Español, responsable del sector de frutos secos de Unió de Pagesos, en el Morell.

Vicente. Mercat Arrels, impulsado por Unió de Pagesos y la cooperativa Som, quiere avanzar hacia una mayor sostenibilidad ambiental y eficiencia logística a partir de unificar el transporte de los productos.

Aunque hay productores que ya trabajan con el comercio electrónico, Vicente explica que Arrels se diferencia porque facilita la venta de una “amalgama de productos a precio razonable”. “Lo que haremos será reforzar redes que ya existen”, mantiene. El proyecto tiene una doble vertiente: por un lado, reforzar la distribución del producto de proximidad, y por el otro, poner en valor y reconectar al campo con la ciudad. Por eso también tendrá, además de la plataforma en línea, una revista trimestral y una serie de podcasts.

Descubrir a los campesinos

Ester Gomis es campesina y fundadora de Ca Rosset, productores especializados en la venta de avellana cruda, tostada y con cáscara, y ubicados en Vilallonga del Camp (Tarragonès). Ca Rosset es uno de los 50 productores iniciales de Mercat Arrels, que tiene la previsión de ponerse en marcha

Perspectivas de crecimiento

El Biomarket de Mercabarna espera fomentar el consumo de producto ecológico, que ahora es de 46 euros por hogar al año en España, ante los más de 300 de países como Dinamarca. Este nivel tan bajo, sin embargo, hace que la cuota de crecimiento sea de hasta el 13% anual. A 15 años vista, la cuota de mercado del Biomarket podría pasar del 20% al 50% del producto eco comercializado.

GEMMA SÁNCHEZ-ACN

Dos payeses recogen aceitunas en una finca de Maials (Segrià).

este invierno. Gomis constata que la venta en línea les ha subido. "La gente se ha dado cuenta de que tiene a campesinos cerca con buen producto", afirma. La venta de proximidad "se tiene que mantener y potenciar más", dice, y asegura que ha habido "una desconexión de la ciudad con el campo" y que están luchando para que desaparezca. "Uno de los errores es que hemos dejado que la ciudad se desconectara de la agricultura", lamenta. En este sentido, cree que la revista *Arrels* es una forma de "dar a conocer al mundo rural, pero no el bucólico, sino el real, con sus problemas reales". El director de *Arrels*, Josep Sucarrats, afirma que a partir de la emergencia sanitaria se ha "tomado conciencia de que es importante tener gente cerca que nos dé de comer; es pura y simple sostenibilidad".

Desde los años 90 hasta la actualidad, la población activa en el sector agrario ha pasado del 3% al 1,6% en Catalunya. "Se ha reducido básicamente porque el mundo de la alimentación está controlado por muy pocas manos y ha entrado en juego una especulación que hace muy difícil vivir de ello", lamenta Sucarrats.

Ana Correro, de la cooperativa Arran de Terra, que trabaja para la agroecología y la soberanía alimentaria, explica que, aunque hemos vuelto a buena parte de las dinámicas de consumo de antes de la pandemia, otras como la venta directa se han mantenido hasta cierto punto. "El reto es consolidarla y conseguir que más gente se sume". Correro subraya que, más allá de modas, se trata de una "necesidad": "Por la emergencia climática y social necesitamos aumentar estos canales y evitar la distribución de las grandes cadenas alimentarias", afirma.

En 50 años, los productos de proximidad consumidos en los hogares catalanes han pasado del 80% al 15%, y solo seis empresas controlan el 50% de la distribución alimentaria en todo el Estado. *Arrels* es, en este escenario, un "grano de arena" que quiere ser "útil" a aquellos que quieren vivir de la tierra, explica Sucarrats.

Apuesta por lo ecológico

Otra novedad que ha visto la luz en los últimos meses es el Biomarket, el mercado mayorista de alimentos ecológicos de Mercabarna. Se puso en marcha a finales de

noviembre, y se espera que esté a pleno rendimiento a lo largo de este año. El Biomarket es el primer mercado de este tipo en el Estado y también en Europa en cuanto a número de empresas hortofrutícolas que ahí venden. La puesta en marcha de esta área, que tiene 21 puestos de mayoristas y cooperativas y un espacio para productores de proximidad, quiere acercar el producto ecológico al consumidor y "democratizar" su precio.

"Un mercado mayorista comporta una mejor relación calidad-precio, y será un punto a favor para que el consumidor no deje de lado al producto ecológico por su coste", afirma Ígrid Buera, directora de negocio de Mercabarna. Concentrar toda la oferta en un solo espacio fomenta la competencia y, en consecuencia, la regulación de los precios, explica. La puesta en marcha del Biomarket se ha hecho coincidiendo con la capitalidad mundial de la alimentación sostenible, ostentada por Barcelona este año 2021.

Núria Cantí es la gerente de la cooperativa agraria Hortec, que ocupa uno de los stands del Biomarket, y cree que la puesta

El Mercat Arrels es un mercado semanal de toda la vida, sin intermediarios, en línea

Ester Gomis: "Hemos dejado que la ciudad se desconectara de la agricultura"

El Biomarket, de Mercabarna, es el primer mercado mayorista ecológico del Estado

en marcha del mercado "normalizará el producto ecológico" en la cesta de la compra. Señala como "cada vez hay una exigencia más grande" por parte del consumidor respecto a la calidad y la proximidad del producto, y ve satisfecha cómo hay una revalorización de la payesa: "La sociedad necesita a muchos payeses en el territorio, y que estos estén bien tratados".

Además, Cantí, que forma parte de la cooperativa desde su inicio, en el año 1991, recuerda que "las crisis siempre han favorecido al producto eco", porque "sacuden" y plantean un "cambio de paradigma", y pone como ejemplo la llamada crisis de las vacas locas, cuando sus ventas aumentaron en un 50%.

La concentración de mayoristas en el Biomarket encendió algunas alarmas en los productores de proximidad, temerosos de la entrada masiva de producto eco importado. Al final, tras la reivindicación de Unió de Pagesos, se ubicará una marquesina para hasta 10 productores, sin necesidad de pagar un alquiler mensual. De manera desligada del Biomarket, además, tendrán un espacio específico para el intercambio de productos de proximidad, con un centro que facilitará la logística de los campesinos y el acceso al producto tanto al consumidor como a las tiendas de barrio.

Correro es crítica con la puesta en marcha del Biomarket y recuerda que "no deja de ser una tendencia de mercado, de la agroindustria, que se ha dado cuenta de que el producto ecológico es un nicho". Aunque no tiene dudas de que hará más accesible el producto ecológico al consumidor, apunta que "no lo hará con lo local y ecológico, no con los valores de la producción agroecológica". Reclama a las Administraciones "que se pongan del lado del campesinado local y generen herramientas específicas para sus necesidades". "Hace falta un cambio de mirada; queda mucho camino por recorrer", concluye.

SALVADOR MIRET/ACN

Fora d'agenda **Escola del Mar**

Noranta-nou anys construint la República dels infants

Fundada per Pere Vergés a la Barceloneta el 1922 i bombardejada el 1938, l'Escola del Mar continua viva al Guinardó, amb una educació innovadora basada en un aprenentatge vivencial i participatiu

Víctor Yustres
BARCELONA

Segurament no ensenyem aquelles coses que les famílies esperen que ensenyem, però sí que ensenyem a pensar, a sentir i a estimar". Són paraules de Pere Vergés, pedagog i fundador d'un projecte educatiu transformador que va començar sobre la sorra de la platja de la Barceloneta el 1922: l'Escola del Mar. A la Barcelona bruta i analfabeta de principis del segle XX –la taxa d'analfabetisme superava el 50% a la ciutat–, l'Ajuntament, a través de la Comissió de Cultura, va impulsar la creació de centres educatius basats en els principis republicans de l'Escola Nova, com l'Escola del Bosc el 1914, dirigida per Rosa Sensat, o l'Escola del Mar, dirigida per Vergés, que es va construir al final del carrer de l'Almirall Aixada, de cara al mar. Va sorgir, en un inici, per millorar la higiene infantil, prevenir malalties i tractar criatures amb problemes de salut, però de seguida es va consolidar en un model pedagògic transformador per a més infants, basat en l'esport a l'aire lliure, la democràcia participativa i l'educació en valors.

L'Escola del Mar, ja des dels inicis, es va convertir en una petita República en què cada infant tenia un rol i unes responsabilitats: hi havia presidents, cronistes, meteoròlegs, bibliotecaris, periodistes que gestionaven la revista de l'escola –*Garbí*... Però sobretot, el tret característic del projecte respecte a altres centres era la competició. "El referent europeu en què es basava

L'Escola del Mar, ubicada des del 1948 en una antiga casa d'estiuig del barri del Guinardó de Barcelona.

A principis del segle XX, la taxa d'analfabetisme a Barcelona superava el 50%

El model es basava en l'esport a l'aire lliure, la democràcia participativa i l'educació en valors

Cada alumne tenia el seu rol: president, cronista, meteoròleg, bibliotecari, periodista...

eren les *public schools* angleses, on es treballava la competitivitat per equips, però sempre tenint en compte una competició que potenciés valors com l'esforç, l'ajuda i la cooperació i el *fair play* [joc net] amb els adversaris", apunta Jordi Brasó, professor del Departament de Teoria i Història de l'Educació de la UB i exalumne de l'escola.

Així, van sorgir els tres equips de colors formats per infants de tota l'escola: el blanc, el verd i el blau. "Hi havia competicions de tot: de bàsquet, d'escacs, de música, d'ordre, de menjador... També es feia la mítica cursa de banderes a la platja, l'equivalent a una cursa de relleus per equips de cada color. Si ho feies bé, el teu color sumava punts i si no, en perdia. Fent els tres grups de color amb criatures de diferents edats, a part de la motivació diària, es crea un lligam intergeneracional i una col·labo-

ració entre diferents cursos molt potent. Podríem dir que s'assembla al plantejament que veiem en l'escola de Hogwarts de Harry Potter", assenyala l'historiador.

Les bombes feixistes italianes van acabar el 7 de gener del 1938 amb l'Escola del Mar, reduint a cendres l'edifici de fusta en forma de U orientat cap a la platja de la Barceloneta. Al documental *Han bombardejat l'escola*, realitzat el 2010 per Mireia Corbera, Anna Morejón i Sandra Olsina, antics alumnes de l'Escola del Mar recorren amb profunda tristesa aquell moment. "Des del terrat de casa veia les flames de l'escola i vaig estar tota la nit plorant. Sort que no hi havia ningú allà dins aleshores. Però es van cremar arxius, llibres... No en va quedar res", recorda una de les alumnes del centre en aquell moment. L'escola a la Barceloneta va desaparèixer, però el pro-

jecte va sobreviure, fins i tot durant el franquisme: l'Escola del Mar va tornar a obrir les seves portes primer al Roserar de Montjuïc, de 1938 a 1948 –amb Pere Vergés encara com a director–, i l'any 1948, quan es va constatar que l'edifici quedava petit, es va traslladar al barri del Guinardó, on continua en l'actualitat.

Adaptada als nous temps

“Avui tindrem pastís perquè és l'aniversari de tots i totes, oi, Teresa?”. La pregunta li fa una nena de cicle inicial de l'Escola del Mar a la Teresa Guillaumes, directora del centre públic des del 2000. És 26 de gener de 2021 i l'Escola celebra els seus 99 anys de vida amb activitats històriques que ja es feien a la platja de la Barceloneta, com la lectura de cròniques o la cursa de banderes per colors. I amb un pastís, és clar.

L'Escola del Mar del Guinardó, amb 227 alumnes i situada a una antiga casa d'estiueg que ocupa una illa de cases, ha mantingut el model de renovació pedagògica on l'aprenentatge de valors i l'autonomia de l'infant cotinen sent l'eix central, però ha sabut també adaptar-se als nous temps. “Busquem una formació en profunditat per a què les nenes i nens siguin competents a la vida i puguin ser ciutadans que abordin qualsevol situació que els arribi. Però, per exemple, ja hem desestimat la idea de donar punts per coses ben fetes als equips i el fet de competir per tot”, apunta Guillaumes. La directora del centre destaca que les activitats competitives que es mantenen, com el concurs de dibuix ràpid, els jocs florals o la cursa de banderes tenen una raó educativa, com tot el que fan al centre. “Trebalem la idea de millorar per un mateix i aprendre a guanyar o perdre col·lectivament. És important aprendre a ser responsable, no a ser millor que l'altre”, assenyala.

La implicació del professorat

En aquesta cerca de la innovació, el centre s'ha sumat al projecte d'Escola Nova 21, per seguir treballant amb els infants com a protagonistes des de la vessant emocional, l'acompanyament i les noves tecnologies. “L'essència de l'escola és que, quan et facis gran, els records que tinguis siguin d'una etapa feliç. La felicitat és clau per a què cada

Cròniques escolars, una tradició

Una tradició històrica de l'Escola del Mar que s'ha mantingut fins a l'actualitat és la lectura de cròniques. L'alumnat escriu textos que tenen a veure amb el dia a dia de l'escola o amb la seva imaginació, i es llegeixen en públic. Un exemple dels inicis, aparegut al documental *Han bombardejat una escola*: “Avui, quan hem arribat a l'escola, tota la nostra platja estava plena de barques de pescadors i dones que cosien les xarxes, senyal que arriba la primavera. En ve a la memòria una llegenda que diu que, quan hi ha mala mar, és que els peixos fan revolució”.

persona aprengui a la seva manera i ho continui fent al llarg de la vida”, afirma Sergio Bernárdez, secretari acadèmic del centre. “No ens interessa que l'infant s'aprengui de memòria un llibre, sino la competència i el moment que es crea en aquest infant per arribar al coneixement”, afegeix.

Guillaumes destaca també la implicació de tot el professorat i equip de l'escola, que s'ha notat especialment durant aquest difícil darrer any de pandèmia. “Quan vam haver de canviar tot el pla del curs al setembre per ampliar el nombre de classes i fer grups de màxim 17 alumnes enllloc dels 25 habituals, tot el claustre es va bolcar. En aquest projecte no pots passar de puntetes, t'has d'apassionar i anar al 100%”, remarca la directora. La implicació es dona també perquè hi ha un retorn. “Pot semblar un tòpic, però el professorat se sent part d'una família, i per tant, escoltat i reconegut, i això fa que s'impliqui més. Cuidem molt la part humana, cosa que hauria de passar a qualsevol feina, i això es valora”, remarca Marta Alentorn, cap d'estudis de l'Escola del Mar.

Després de dinar, al poliesportiu a l'aire lliure de l'escola tothom ja està preparat. Els més de 200 alumnes d'entre 3 i 12 anys, separats en els seus grups bombolla, es prenen per córrer per torns la cursa de banderes. Els infants dels equips blanc, verd i blau van sortint per grups i competeixen per arribar fins la bandera del seu color i tornar. En una de les curses, una nena de l'equip blanc surt a córrer acompañada de la seva amiga, de l'equip verd. “És el que hem pactat amb ella perquè, sense la seva amiga, li feia vergonya sortir a córrer sola. Us sembla bé?”, explica Guillaumes a uns nens que no entenen el perquè. Després de sentir l'explicació, els nens assenteixen convençuts i la competició continua amb els infants animant a l'equip del seu color. Finalment, s'emporta la victòria l'equip dels verds. Però els aprenentatges i les vivències en comunitat són per a tothom.

“Hi havia competicions de tot, com a l'escola de Hogwarts”, bromeja l'historiador Jordi Brasó

Teresa Guillaumes:
“Formem els infants perquè siguin competents a la vida”

A dalt, Teresa Guillaumes, directora; Marta Alentorn, cap d'estudis, i Sergio Bernárdez, secretari acadèmic. A sota, una cursa de banderes actual i una d'històrica.

Cultura Entretenimiento

LOS JUEGOS DE MESA VIVEN SU MEJOR PARTIDA

EL CONFINAMIENTO POR LA PANDEMIA, EL TOQUE DE QUEDA Y EL FENÓMENO TELEVISIVO 'GAMBITO DE DAMA' HAN DISPARADO LAS VENTAS DE ENTRETENIMIENTO PARA PASAR EL TIEMPO EN CASA. ALGUNOS JUEGOS, COMO EL CATÁN, HAN LLEGADO A AGOTAR LAS EXISTENCIAS

Joana Costa
BARCELONA

En tiempos de confinamiento y toque de queda, no todo son malas noticias, al menos para algunos sectores que han registrado un resurgir inesperado. Es lo que ha sucedido con los juegos de mesa, a los que familias y parejas han vuelto sin concesiones. Puzzles, juegos de cartas, tableros de ajedrez, juegos clásicos, partidas modernas y todo tipo de desafíos han servido para matar un tiempo que se hace ya demasiado largo. Estas opciones de entretenimiento vivieron un auge con el confinamiento de marzo, el verano casero de 2020 y un otoño-invierno de toque queda, y se han acrecentado con los regalos de Navidad. También se han multiplicado por el fenómeno cinematográfico *Gambito de dama*, que en Netflix ha devuelto las ganas de jugar a miles de espectadores.

Agotados por momentos

Esta es la tendencia que se ha registrado en establecimientos especializados en juegos de mesa, como Kaburi, en Barcelona. Su propietario, Juanjo Peña, explica que desde el confinamiento “todo lo que se pueda jugar en casa ha subido en ventas”, desde maquetas y miniaturas hasta actividades para pintar y jugar en familia. De hecho, el popular Catán se agotó durante el confinamiento. Según explica, la tendencia de comprar más y más juegos de mesa siguió en verano ante el aprovisionamiento de las familias para sus estancias en casas rurales, segundas residencias o en sus hogares. En Navidad, los juegos de mesa seguían buscados, y en esta ocasión lo fueron especialmente los puzzles, en concreto los de adultos, que se agotaron, y en fiestas eran regalos muy demandados, así como el Catán y el Carcassonne. “El de adulto de 1.000 piezas estuvo agotado”, dice sobre los rompecabezas.

Acostumbrado a clientes expertos, Peña explica que ahora entran más personas a informarse, lo que ha dado como resultado que las propuestas tipo Party hayan aumentado. Peña afirma que a finales

Juanjo Peña, propietario de la tienda especializada en juegos de mesa Kaburi.

JOANNA CHICHELNITZKY

Un par de personas observan el escaparate de una tienda especializada en juegos de mesa durante la pandemia.

de año también ha sido decisivo el fenómeno *Gambito de dama*, que ha “animado a mucha gente a volver a jugar”. En el caso de Kaburi, su proveedor alemán tuvo que dejar de servirles tableros de ajedrez en la campaña de Navidad al tenerlos agotados. “Este año la previsión ha sido un verdadero desastre respecto a la de otros años”, dice, ya que cada semana tenía que ampliar sus pedidos. Según sus datos, en su local la demanda ha aumentado un 30% respecto a 2019 en juegos de ajedrez, Rummikup, Jenga y Master Mind, proveídos por el mayorista Cayro. Asimismo, una de las mayores tendencias es Virus, un juego de cartas “portátil y barato” que ha desbancado al famoso Uno, mientras que el Parchís y la Oca también se venden más.

Las grandes superficies también corroboran el boom de los juegos de mesa. La responsable de compras de El Corte Inglés, Guadalupe Corzo, asegura que desde el

inicio del confinamiento la categoría de juegos, así como manualidades, puzzles en especial, construcciones y todo el juguete destinado a pasar tiempo en familia, ha estado creciendo “por encima de sus niveles habituales”. La Navidad prolongó esta tendencia al haber variado las rutinas de los consumidores. “Pasamos más tiempo en casa y eso se traduce en un mayor consumo de juegos y otros entretenimientos”, asegura Corzo. Ahora se venden más tanto los grandes clásicos como juegos basados en programas de televisión más actuales, de acción para niños o juegos de cartas, en todas sus versiones, sin olvidar los típicos puzzles de más de 3.000 piezas.

Oriol Ripoll, especialista en juegos de la consultora Jocs, constata que los juegos de mesa pasan por un “muy buen momento”. Considera que en los últimos años estos han hecho el esfuerzo de actualizarse y de no cerrarse en algo especializado. “Ahora

JOANNA CHICHELNITZKY

El sector de los juegos de mesa ha experimentado en los últimos años un crecimiento sostenido, con numerosos lanzamientos pensados para todo tipo de públicos.

hay juegos muy simples, que, explicados de forma fácil, se pueden empezar a jugar”, dice, aunque considera que todavía queda “mucho camino por recorrer”.

A su juicio, los juegos son buenos para el desarrollo cognitivo del individuo. Estos constituyen “un reto” que pide una respuesta a partir de las herramientas personales. Y refuerzan el vínculo familiar, porque son esencialmente “comunicación”. Ahora bien, defiende que es importante “hacer un esfuerzo” para ver cómo transferir el aprendizaje a otro tipo de aprendizaje” de la vida real. “Un juego por sí solo aporta muchas cosas, pero, si no hay una reflexión posterior, se pierden”, argumenta el experto, que lo compara con el visionado de una buena película, ya que este aprendizaje es un proceso que necesita “ser consciente”. Para él, un buen juego de mesa debe tener un reto interesante y una propuesta apetecible como “puerta de entrada”, que sus mecánicas permitan adoptar decisiones, y que el juego no se rompa; es decir, que permita aplicar estrategias y no se gane por error, despiste o al equivocarse, como por ejemplo el Tres en Raya.

Para conocerse mejor

Por su parte, la asesora familiar a través de la educación consciente Sílvia Penón señala el aumento de tiendas dedicadas únicamente a los juegos de mesa y los festivales de juego, lo que evidencia un cierto rescate de la “necesidad biológica” de estar

En Kaburi, la demanda del ajedrez, Rummikup, Jenga y Master Mind creció un 30%

Virus, un juego de cartas “portátil y barato”, ha desbancado al famoso Uno

Sílvia Penón (asesora familiar): “Son la mejor herramienta para el desarrollo cognitivo”

con otras personas, reír y compartir tiempo. “Los juegos de mesa son económicos, sus mecánicas y diseños cada vez son mejores y además permiten el intercambio”, afirma. La escritora y conferenciante asegura que los juegos “son la mejor herramienta para el desarrollo cognitivo”, y que son numerosos los estudios que, desde la psicología, la pedagogía y la neuroeducación, demuestran que el juego aporta, de entrada, reto y novedad, lo que estimula la búsqueda de soluciones y dota a la acción de un propósito, que es ganar. “Hay otros dos elemen-

tos fundamentales, como son la curiosidad y la emoción”, dice Penón, y gracias a ellas se activa la secreción de dopamina, una sustancia que potencia la atención y, por tanto, el aprendizaje. A su juicio, el juego de mesa nos permite ser “nosotros mismos” y conocernos mejor, y es una herramienta “fundamental” a nivel emocional para entender y superar la frustración, desarrollar la autoestima y aprender a relacionarse con los demás. Según Penón, los juegos de mesa “son perfectos” para estimular la atención, la observación, la deducción, la memoria y la orientación, las habilidades verbales, las habilidades matemáticas como las clasificaciones, manejar datos o realizar operaciones, el racionamiento lógico y espacial, la búsqueda de estrategias creativas y el conocimiento del otro.

Para que un juego sea bueno, la experta considera que cualquier propuesta debe tener un reto atractivo, pero sobre todo debe divertir y que su puesta en escena sea relativamente fácil. Según señala, pasan por un momento de auge, como juegos más vendidos, los clásicos entre adultos Monopoly, Trivial Pursuit y Risk, que generan partidas largas y de dinámicas fáciles. También los juegos de autor, como el Catán o Dixit, para partidas más largas; y el “acertado” Virus también han visto incrementadas sus ventas. “En este mercado las recomendaciones de las amistades y los blogs especializados han sido la clave”, destaca.

Un ‘boom’ que viene de lejos

El experto en juegos de mesa y director del festival Dau Barcelona, Oriol Comas, detalla que el sector registra dos auges: uno “sostenido” en el tiempo, vinculado a los nuevos y mejores lanzamientos en las últimas décadas, y otro asociado a los episodios del último año, haciendo en conjunto que el sector “haya pasado de ser algo freaky a una actividad social y familiar”. El festival que dirige ha pasado en ocho años de interesar a 3.000 personas a 31.000. En marzo “muchas gente descubrió el juego”, y otra volvió a él, generando grandes ventas que han dejado al sector en mejor posición que otras industrias.

JOANNA CHICHELNITZKY

Cultura Agenda

Una escena de 'Viaje a la luna', que es pot veure al Teatre Lliure de Gràcia.

Lorca sense paraules, al Lliure de Gràcia

Judith Vives

La directora gallega Marta Pazos porta al Lliure de Gràcia l'únic guió cinematogràfic escrit per Federico García Lorca. L'obra, titulada *Viaje a la luna*, es podrà veure fins al 14 de febrer. Pazos, una de les artistes més inquietes del panorama recent de l'escena espanyola i francesa, presenta una adaptació carregada de simbolisme i erotisme. Escrit el 1929 durant l'estada de Lorca a Nova York, aquest guió és una resposta del poeta als seus amics i companys Buñuel i Dalí, després de veure el film *Un chien andalou*. El manuscrit original, però, no va ser descobert fins al 1989 a la tauleta de nit de l'artista plàstic Emilio Amero.

Lorca planteja 72 seqüències sense text que Pazos ha convertit en una proposta plàstica i amb una clara connexió amb l'univers del cinema. "En escena veurem la materialització de les imatges que es plantejen a les seqüències del text de Lorca, gairebé com si estiguéssim en un plató cinematogràfic dels anys vint, construint el que la càmera veuria", explica la directora.

L'espai escènic i la il·luminació a càrrec de Cube.bz transportaran l'espectador al *hall* d'un gratacel novaiorquès, totalment groc, amb dos grans pianos enmig, una referència directa a *Un chien andalou*. La música original d'Hugo Torres, el vestuari d'Alejandra Lorenzo i la coreografia d'Amaranta Velarde completen aquest muntatge que vol ser una festa per als sentits.

L'obra és una coproducció del Teatre Lliure i el projecte IT Teatre de l'Institut del Teatre, que vol promoure el contacte dels graduats amb les expressions escèniques més interessants i innovadores d'Europa. "Volem integrar els joves talents que surten de l'Institut del Teatre al món laboral i professional, i fer-ho obrint-los la porta a treballar amb creadors i creadores que tinguin alguna cosa per explicar", explica Ramon Simó, un dels coordinadors del projecte. En aquest sentit, el Teatre Lliure ha signat un acord de col·laboració per coproduir, durant dues temporades, l'espectacle anual del projecte IT Teatre.

A *Viaje a la Luna* hi participen vuit intèrprets i dos ajudants de direcció. Tots ells han participat en un procés de creació en el qual asseguren haver-se sentit molt còmodes. "No només ets un intèrpret; la Marta ens ha deixat brillar a cada un, investigar la nostra essència", explica l'actriu Rut Girona. Per la seva banda, Pazos destaca la qualitat del seu treball, la seva llibertat i els pocs prejudicis que tenen. "Ells volien muntar una festa, parlar de la seva identitat i d'allò que significa ser artista en aquest moment", explica. "Hi ha un gran paral·lelisme entre allò que Lorca estava passant com a artista en aquell moment i el que poden estar passant els artistes d'aquest espectacle", conclou.

DATA Fins al 14 de febrer
LLOC Teatre Lliure de Gràcia (Barcelona)
PREU De 9 € a 29 €

Un trajecte per l'obra de Vicenç Viaplana, als Espais Volart

Els Espais Volart de la Fundació Vila Casas, a Barcelona, proposen un recorregut per la trajectòria de l'artista Vicenç Viaplana. L'exposició, titulada *Vicenç Viaplana, els llocs de la pintura*, és una de les més grans que s'han dedicat a aquest pintor nascut a Granollers, i amb ella es vol reivindicar la seva obra. Una obra en la qual es pot observar l'evolució temàtica i tècnica que ha fet l'artista durant la seva trajectòria i que, tal com expliquen des de la Fundació Vila Casas, "s'ergeix en una resposta rotunda a la pretesa fi de la pintura".

Ja fa més de 40 anys que Viaplana es dedica a la pintura, i en aquesta mostra proposa una obra immersiva que emergeix d'un procés d'esforç i

exercici plàstic que surten de la voluntat personal. La seva obra "formalitza com poques tota la incertesa del nostre temps líquid i en crisi permanent". La mostra inclou peces com ara la sèrie de motius vegetals titulada *Sota el Suï* (2016-2020), així com altres de realitzades als anys 80 amb visions urbanes de ciutats en flames. L'exposició, que es pot visitar fins al mes de maig, fa un recorregut per aquesta obra i revela el procés de maduració de l'artista que, a poc a poc, es va desplegant al voltant de figures subversives i metamòrfiques.

DATA Fins al 9 de maig
LLOC Espais Volart (Barcelona)
PREU 5 €

'Sota el Suï' és una sèrie de peces amb motius vegetals.

El Lohengrin s'instal·la al MEAM

El Museu Europeu d'Art Modern (MEAM) exposa les obres del concurs internacional de pintura Lohengrin, organitzat pel Club Wagner i el museu en col·laboració amb el Liceu. A l'exposició s'hi poden veure una cinquantena d'obres, incloses les quatre guanyadores. Les peces aborden des del vessant figuratiu tant l'argument com el concepte de l'òpera de Wagner.

DATA Fins al 5 de març
LLOC MEAM (Barcelona)
PREU 9 €

Un film sobre una advocada polèmica

L'advocada Lea Tsemel, defensora dels drets humans, porta més de cinc dècades denunciant l'estat d'ocupació i repressió que pateixen els palestins. La seva figura centra el film *Advocate*, que es podrà veure durant el mes de febrer al cicle El Documental del Mes. Se'n faran 70 projeccions arreu del territori, presencials i online, i també s'estrenarà a Filmin.

DATA Tot el mes de febrer
LLOC Catalunya i online
PREU En funció de la sessió

Els ninots d'Antoni Roca i Maristany

La Biblioteca de Catalunya presenta una exposició sobre el ninotaire Antoni Roca i Maristany. Especialitzat en caricatures esportives, la seva obra es va fer popular amb les rajoles de ceràmica amb la frase "Aquí hi viu un del Barça". L'exposició recorda la vida i la trajectòria d'aquest artista que també va fer figurins d'obres de teatre i va tocar l'actualitat política a les pàgines de mitjans com *Papitu*, *Las Noticias*, *L'Esquella de la Torratxa*, *La Vanguardia*, *El Xut* o *El Mundo Deportivo*.

DATA Fins al 2 de març
LLOC Biblioteca de Catalunya (BCN)
PREU Gratuït

Música inspirada en l'Orient Express

La Banda Municipal de Barcelona ofereix a l'Auditori un concert inspirat en la mítica línia de tren de llarga distància Orient Express. Aquesta línia, que unia París i Istanbul, serveix d'excusa per programar composicions de Liszt, Strauss, Saint-Saëns i Bela Bartok. Aquest concert, dirigit per Carlos Ramón, començarà amb una peça d'un compositor contemporani, el britànic Philip Sparke, que té el recorregut del tren com a eix vertebrador de la seva música.

DATA 7 de febrer
LLOC Auditori de Barcelona
PREU A partir de 9 €

El ballarí Pere Faura diu adéu als escenaris a ritme de Bob Fosse

El ballarí i coreògraf Pere Faura s'acomiada de la dansa amb un espectacle inspirat en l'univers de Bob Fosse. *Rèquiem nocturn* és el títol de la proposta que Faura presentarà al Mercat de les Flors, del 5 al 7 i del 12 al 14 de febrer, per dir adéu als escenaris. El muntatge compta amb deu intèrprets, música en directe i la col·laboració de l'actor Pere Arquillué. La peça remet a l'univers de Fosse per transcendir-lo i reflexionar sobre temes diversos, des de la impossibilitat

de viure de la dansa, fins a la bellesa de la mort. Faura va estrenar aquesta obra al Grec 2020 Festival de Barcelona i constitueix la segona producció del projecte *Cèl-lula* del Mercat de les Flors, amb el qual la Casa de la Dansa de Montjuïc acull coreògrafs i ballarins amb l'objectiu de facilitar i produir creacions de format gran i mitjà.

DATA Del 5 al 14 de febrer
LLOC Mercat de les Flors (BCN)
PREU 20 €

Un viatge als orígens de la Kàtia, a la Sala Tallers del TNC

La companyia Ka Teatre presenta a la Sala Tallers del Teatre Nacional la història d'una mare i una filla que emprenen un viatge per trobar els orígens de la noia. *Kàtia* és el títol de l'obra i de la protagonista, una nena adoptada a la recerca de respostes a les preguntes sobre la seva identitat. La peça, dirigida per Víctor Borràs, compta amb Montse Pelfort i Maria Berenguer com a protagonistes.

DATA Fins al 14 de febrer
LLOC TNC-Sala Tallers (Barcelona)
PREU 10 €

Les protagonistes de 'Kàtia'.

El 'tour de force' de 'La Marató de Nova York' torna, ara a l'Aquitània

La Marató de Nova York, l'èxit teatral dirigit per Juan Carlos Martel, torna a Barcelona 10 anys després de la seva estrena a La Villarroel. Ara és el Teatre Aquitània l'eszenari que acull la peça, un autèntic *tour de force* interpretatiu on els dos protagonistes no paren de córrer i de parlar durant l'hora que dura l'espectacle. Els intèrprets que porten a terme aquesta fita són Joan Negrié i Albert Triola, els mateixos que ja van estrenar l'obra fa deu anys a Barcelona.

El muntatge és una comèdia dramàtica sobre dos amics que es preparen per participar en la popular marató novaiorquesa. Al principi, un d'ells s'hi resisteix, ja que diu que no està fet per a esports durs, però el seu amic hi insisteix. Han d'entrenar-se dos cops per setmana per a la Marató de Nova York.

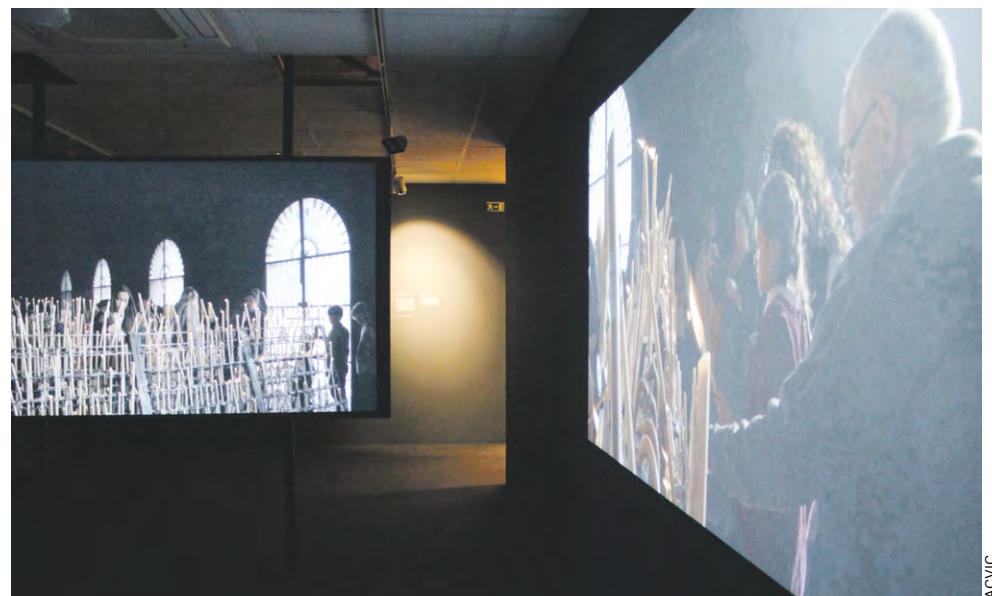
El text, escrit per Edoardo Erba, porta 15 anys corrent, mai millor dit, pels eszenaris de mig món. La producció de Sala Trono es va instal·lar a La Villarroel el 2010 i va ser un dels èxits de la temporada. Posteriorment, va fer gira per Catalunya i també es va poder veure a l'Argentina.

L'obra es va posar en escena per primer cop el 1993, i després d'haver guanyat el premi Candoni va ser representada a Londres, Edimburg, Wellington, Sydney i Bombai –amb traducció de Colin Teevan–, Boston –amb traducció d'Israel Horowitz–, Budapest i Roma.

DATA Fins al 14 de febrer
LLOC Teatre Aquitània (Barcelona)
PREU 18,5 €

Els protagonistes de l'obra.

LA CRÍTICA SOCIAL D'ISAKI LACUESTA

El cineasta Isaki Lacuesta és el protagonista d'una exposició que es pot veure a l'ACVIC fins al 30 d'abril. *Trilogía de la realidad oculta* mostra tres treballs on toca temes polèmics. A l'obra interactiva *Jo soc allò prohibit* s'hi poden veure materials censurats a l'Estat espanyol els

últims 40 anys, mentre que a la instal·lació *Lacusat (un cas del sud)*, situada a Andalusia, posa el focus en costums i estaments com el bar, la cacera, l'església o la Guàrdia Civil. *El rito* és un documental sobre els animals sacrificats per la indústria càrnica. L'entrada és gratuïta.

AVÍS: Els espectacles i les activitats d'aquesta agenda poden patir canvis de data o horari o cancel·lacions per culpa de la pandèmia. Abans d'anar-hi, és aconsellable confirmar la informació a través de les pàgines web dels organitzadors respectius.

Una fal·lera creixent i una final sense companyia

La cada cop més nodrida afició catalana al futbol americà viurà aquest diumenge una Super Bowl estranya i confinada, en la solitud i sense vetllades a bars i tavernes

Cugat Comas
MATARÓ

La matinada de diumenge a dilluns es disputa a Tampa, Florida, la Super Bowl. El partit esportiu més seguit de tot l'any al planeta dirimirà el guanyador de la NFL entre els vigents campions, els Kansas City Chiefs, i els Tampa Bay Buccaneers, i suposarà un xoc històric entre el millor quarterback dels darrers 20 anys, Tom Brady, i el que està cridat a succeir-lo en el tron, Patrick Mahomes.

Si el que llegeix no ha entès res de tot aquest paràgraf és segur que a quarts d'una –sí, dues hores i mitja després de l'inici del toc de queda– dormirà com un angelet. Però cada cop hi ha més fal·lera a casa nostra per l'esport que mou més milers de dòlars i més milions d'espectadors del món. Seran milers els catalans que dilluns tindran lleganyes i badalls que els delataran.

El futbol americà gaudeix d'un autèntic *boom* de persones interessades. Programes com el podcast *Tots al Blitz*, que amb només dos anys de vida suma 500 oients de mitjana per cada emissió, en són exemples clars. Enric Garriga és un dels seus membres. “Molts dels nostres oients es van enganxar a aquest esport gràcies als Barcelona Dragons. És com el mite fundacional que ens uneix a molts”, explica.

Precisament aquest 2021 es compleixen 30 anys de la fundació de l'efímera franquícia de la rèplica europea de la NFL a casa nostra, tot i que aquella llavor sembla que germini ara: “Hem hagut d'esperar fins a ben entrada la segona dècada del segle XXI perquè la popularitat del futbol americà es

ARXIU

L'aparició dels **Barcelona Dragons**, ara fa 30 anys, embrió de l'actual 'boom' de l'esport a casa nostra

Els experts recomanen veure el partit de l'any com un espectacle i no només com una final

comenci a disparar. L'arribada dels mitjans d'*streaming* i el punt fagocitador de la cultura americana ens han fet assimilar cada cop més *inputs* d'aquest esport”, diu Ferran Àngel, una altra veu del podcast.

Darrerament s'ha parlat d'intentar repetir l'experiència d'una franquícia professional que popularitzés l'esport a Catalunya. “Seria genial i crearia afició i projecció, però és un projecte que requereix molta inversió, suport, projecte i patrocinadors, i, per exemple, ara sense públic a la grada és impossible pensar-hi”, raona Guillem García, jugador dels Badalona Dracs i que, fins

i tot, ha jugat a Finlàndia. Assegura que el futbol americà català “va creixent en nivell i reacció”. Les retransmissions que fem des de fa poc en anglès tenen audiència a Europa, però estem a una dimensió diferent dels Estats Units, no sortim pràcticament als mitjans”, agrega.

Una Super Bowl sense bars

La Super Bowl, amb tota la seva parafernàlia –des de la promoció i els anuncis més ben pagats de l'any al Half Time Show de la mitja part–, és la festa major dels aficionats del futbol americà, però aquest any estarà marcada completament per les restriccions sanitàries i el tancament de l'hostaleria. La d'aquest any serà una Super Bowl quotidiana, en la solitud o la companyia dels convivents, de menjador i sofà, sense pubs i tavernes plens per seguir-la a l'americana, entre cervesa i menjar ràpid.

Com l'hem de viure, doncs, si no ens volem perdre el partit? “Qui s'acosti a la NFL per primer cop un dia com aquest li diria que, sobretot, paciència, perquè és un esport que té un ritme molt diferent de la majoria que coneixem; que triï un equip per animar, que així tot té més interès”, recomana Enric Garriga. El consell de Ferran

COM SEGUIR LA SUPER BOWL

L'edició 55 del gran partit americà es podrà seguir per Movistar Vamos a partir de les 00:30 h de la nit de diumenge a dilluns. Qui el vulgui veure que pensi que pot acabar entre les 4 i les 5 de la matinada. A Tampa hi haurà 22.000 espectadors i a la mitja part, el concert del Half Time Show tindrà The Weeknd de protagonista. La catalana Rosalía hi podria aparèixer: són habituals les col·laboracions i en té una de recent amb el grup canadenc.

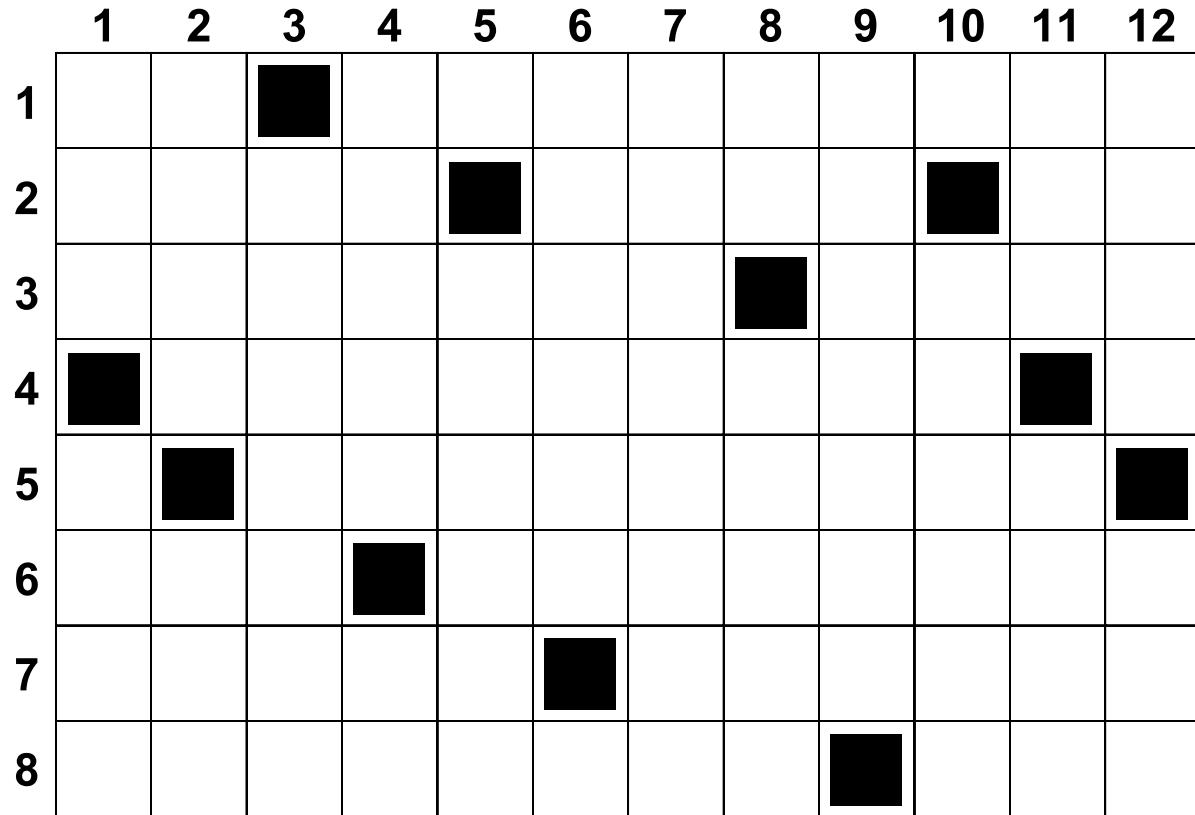
Àngel és més precís: “El millor és veure-la com un espectacle i no només com una final: fer un bon recull de rebost per a la nit, i si pot ser a base de pizza, hamburgueses i hot dogs, millor encara, que així els anuncis americans no ens agafaran per sorpresa.

La d'aquest diumenge té tots els ingredients per ser una Super Bowl històrica, amb dos equipassos, dos quarterbacks guanyadors i formacions capaces de garantir un gran espectacle. Els experts situen com a favorits els Chiefs de Mahomes, vigents guanyadors, tot i que ningú s'atreveix a dubtar obertament d'un mite com Brady en el seu primer any lluny dels Patriots.

“Em trec el barret amb Brady, però penso que a nivell de joc i d'alegria, Kansas City és un equip molt divertit de veure tant en atac com en defensa, i s'imposarà”, vaticina García. Ferran Àngel també fa guanyadors a la travessa: “El millor atac que jo he vist mai i amb totes les armes perfectament engraxades”. Garriga ho corrobora: “Kansas sembla invencible: tenen experiència com a equip i se'ls veu molt còmodes en totes les facetes del joc. És difícil trobar-los un punt débil”. Alerta, però, que “en una final pot passar de tot, i més si és contra Brady”. I diumenge, a Tampa, hi serà.

Passattemps

MOTS ENCREUATS

© 2021 www.pasatiemposweb.com

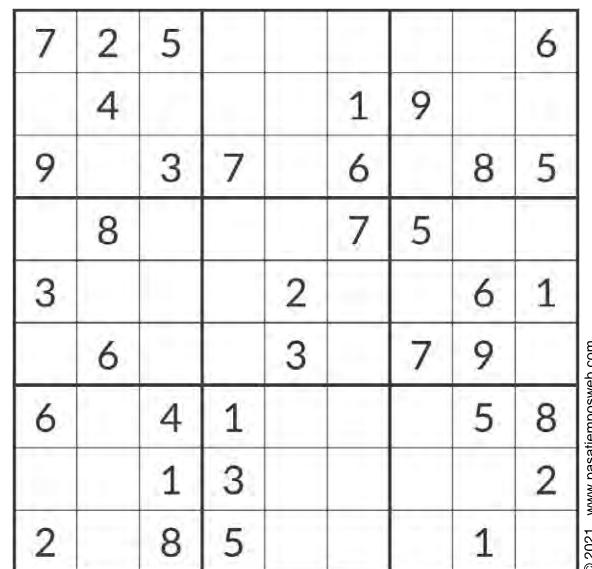
Horizontals

1. Abreviatura de candela. Susceptible d'ésser nomenat.
2. Ungla aguda i encorbada com les d'un gat o d'un ocell. Desocupació forçosa, involuntària, per manca d'oferta de col·locació.
3. Diàmetre interior del canó d'una arma de foc. Embriac.
4. Periostí extern del crani.
5. Procés de descomposició d'una substància per irradiació amb partícules d'alta energia, raigs X o raigs Y.
6. Home que té el domini d'alguna cosa. Sector del paisatge agrari que no produeix.
7. Vent violent i abrasador que s'alça en els deserts de sorra. Ancada.
8. Escleroproteïna constituent de les fibres elàstiques del teixit connectiu i de les parets dels vasos sanguinis. Al revés, però.

Verticals

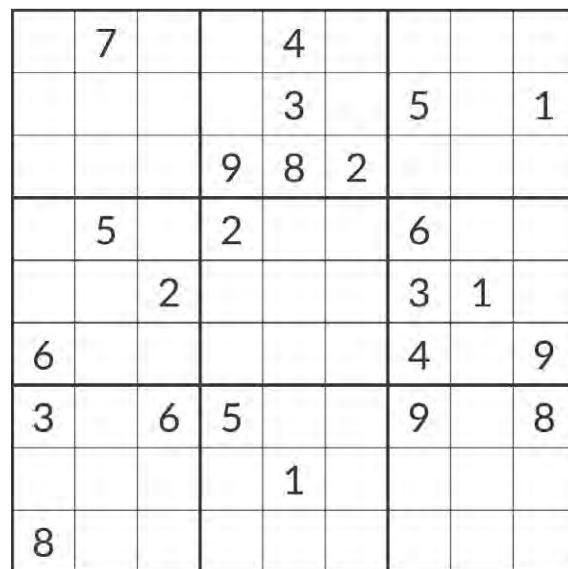
1. Larva de certs insectes. Cosa sobre la qual alguna cosa descansa. **2.** Tela teixida amb certs fils.
1.000. **3.** Plenitud de l'ésser diví i de l'ésser creat en el Crist gloriós. **4.** Moneda de Nigèria. Pronom.
5. Instrument de dues dents. **6.** Pansir. **7.** Que pateix d'eteromania. **8.** No vestit. Individua d'un poble irànic procedent del nord del Caucas. **9.** Tipus de pedra sense final. **10.** Feix de filaments amb què certs mol·luscos bivalves s'adhereixen a les roques. **11.** A la Roma antiga, cadascun dels déus protectors de la casa o de la llar, com a representació de les ànimes dels avantpassats. El seu nom atòmic es 53. **12.** Minoria social selecta per un concepte o altre. Repetit, so del timbal.

SUDOKU

© 2021 www.pasatiemposweb.com

Difícil

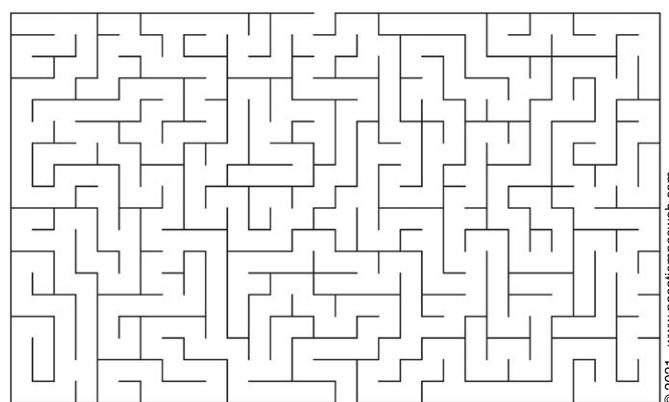
© 2021 www.pasatiemposweb.com

LES 7 DIFERÈNCIES

© 2021 www.pasatiemposweb.com

EL LABERINT

© 2021 www.bassaelektrowave.com

SOLUCIONS

Uffici

-acii

Fàcil

Horizontals: 1. Cd. No

Jordi Bes

Amb la pandèmia no ha pogut, però abans havia anat a moltes festes majors. Al Punt Lila, per prevenir i sensibilitzar envers violències masclistes. És un espai de cures per a les persones que se senten agredides.

Com són les relacions entre joves? Les violències, el control relacional i el mite de l'amor romàntic abans també hi eren, però no érem capaces de veure-ho. Amb les xarxes socials s'ha visibilitzat.

Què entén per violències? No parlo de les explícites, que són la punta de l'iceberg: assassinats, cops, violacions; sinó de les implícites: micromasclismes, control, les que pateix qui surt del binomi home-dona. Anem a millor, però no hi ha una educació sexual amb perspectiva de gènere, i les i els adolescents acaben normalitzant les violències.

Com trenca amb això? Soc professora de llengua i literatura, i faig l'assignatura de cultura i valors ètics. Treballo la construcció cultural del gènere, com s'exerceix la violència masclista –en films, anuncis, cançons...–, com ens relacionem –control, mite de l'amor romàntic–, a nivell sexual –virginitat, consentiment afirmatiu...

Algun alumne li ha dit "això ningú m'ho havia explicat"? Constantment. Els típics tallers d'educació sexual parlen de preventió, però no de sentiments, responsabilitat afectiva, pors, plaer sexual femení...

Què podem fer a casa? Parlar-ne obertament, i deixar de criminalitzar o callar quan una persona surt de la norma. Quan una o un adolescent tots els *inputs* que rep són negatius, surt de l'armari i la família per vergonya o incomoditat no ho parla, encara

Luciana de Camargo

“Pots ser lesbiana, ‘sudaca’ i feminista, i no passa res”

És professora de secundària en un institut públic de l'Hospitalet de Llobregat, on contribueix a trencar estereotips i a sensibilitzar envers violències masclistes

està rebent més violència. O en comptes d'eduar les noies amb la por, de “no vagis per aquí a la nit”, per què no eduquem els nois amb noves maneres de relacionar-se?

Un missatge per a joves i famílies. Que tinguin cura dels altres, responsabilitat afectiva i comunicació oberta. Com més s'invisibilityzen les violències, més es normalitzen.

En quin món somia? En un on tots i totes puguin anar pel carrer tranquil·les a qualsevol hora, i sentint-se representades.

Manquen referents visibles de la diversitat. Una de les primeres coses que faig quan entro en un institut és parlar obertament de la meva sexualitat. Les i els adolescents necessiten tenir referents positius que no acabin com el personatge secundari de la pel·lícula que mor en accident, el mite dels gais i la sida dels 80... Un referent positiu real és que vegin que no passa res: pots ser dona, lesbiana, sudaca i feminista.

TÉ MOTIUS

Luciana de Camargo (Brasil, 1988) va estudiar Filologia Hispànica i treballava fent apardors, però un fet la va marcar: “Vaig perdre una persona coneuda per culpa de la violència i vaig deixar-ho tot per educar en perspectiva de gènere”. Confessa que a l'inici de la pandèmia li va costar estar lluny de l'alumnat, sobretot de qui pateix violències a casa i hi està mancat de referents positius. Cada petita transformació que promou l'arma de raons per continuar, com la d'haver fet que una parella d'adolescents s'hagi adonat que controlar-se per Instagram no té res de bo.

Para quienes quieren
leer lo que nadie más
se atreve a publicar

más detalle en <https://re.publico.es/>

R
La REPÚBLICA
de Público